

ABONAMENTUL
Pe un an . 28 Cor.
Pe un jum. . 14
Pe o lună . 2-40
Nrul de Duminecă
pe un an . 5 Cor.
Pentru România și
America . 10 Cor.
Nrul de zi pentru Ro-
mânia și străinătate pe
un 40 franci.

TRIBUNA

REDACȚIA
și ADMINISTRATIA
Dacă Porecna-nimă 20,
INȘERTIUNILE
se primeac la adminis-
trație.
Multa publică și Loca-
schia poștă Necare și 20 B.
Manuscripte nu se lu-
poiază.
Telefon pentru oraș și
comitat 502.

Comedia unei împăcări.

Guvernul dlui Khuen n'are să ne poată învinui de nimic. Purtarea noastră, în special a presei românești, față de acțiunea de împăcare a fost cât se poate de ireproșabilă. Dacă n'am leșinat tocmai de bucurie, ca organul Mitropoliei din Sibiiu, am deschis totuș și noi un credit oarecare mișcărei pornite. Cunoscând pe deoparte sorgin-tea de unde s'a dat îndemnul, iar pe de alta dându-ne seama și de sentimentul public al chibzuiților noștri sfetnici naționali, am avut atitudinea cea mai corectă posibilă: am privit și am așteptat! Și mărturisim că în acest timp de așteptare s'a petrecut sub ochii noștri mirați un proces din cele mai instructive și plin de cea mai crudă satiră.

Inceputul acestui spectacol politic s'a remarcat prin o situație psihologică falsă prin excelență. Am văzut cum dorința împăcării s'a manifestat mai întâi prin principiul: bate-i, ca să-i poți supune! Guvernul, cu gândul de a ne sili să-i primim prietenia, ne-a schingiuit mai întâi în alegeri, pentruca în urmă să ne poată trata ca pe niște resleți biruiți și supuși. Și când ne-a văzut risipiți, slăbiți și fără orientări luminoase, a crezut că ne va găsi gata, să primim, ca niște haite flămânde, cea dintâi sfărmatură de milă. Aceasta a fost întâia fază a comediei. Dar cum între actul zdrobirei și zmerita propunere a păcii era contrazicerea cea mai vizibilă; cum sentimentul de istorică dușmănie a pacificătorilor nu

era firesc să se schimbe de pe o zi pe alta, — am înregistrat numai încercarea atât de paradoxală a guvernului și am așteptat mai departe.

Logic era acum, ca dela o dorință platonice să se treacă la fapte și ca din lumea vorbelor sunătoare guvernul unguresc să se hotărăscă a veni cu propuneri pozitive, să anunțe o serie de reforme parlamentare, cari să garanteze Românilor condițiile și avantajile desarmării. Comedia însă își ia desvoltarea. Curge numai șuvoiul de fraze în cuvântări publice, în organele guvernului și în felurite interviewuri și din toată lărmălaia aceea nu se desprinde nici o idee. Orice combinație e vagă și tot ce spun membrii guvernului, îndeosebi dl Stefan Tisza, sânt cele mai evidente încurcături și banalități, din cari om nu se poate cuminti, nici ca din glasul Dodonei. Sforăială și farsă e totul și produce impresia că guvernul unguresc are tot interesul, ca să se știe în anumite locuri, că el tratează cu Români.

Faimoasele aceste tratări își au însă și partea lor esențială de haz și formează fondul de intrigă a comediei. În ori ce stat constituțional guvernul tratează cu fracțiunile partidelor din parlament. Guvernul nostru însă, nesocotind aceste uzanțe occidentale, își făurește el singur oamenii de încredere și când nu reușește cu ei, recurge la bărbați, ce e drept iubiți de națiune, cum este dl Mihu, dar fără caracterul oficialității. Dl Khuen trece peste voința poporului român, care își are organismul

său politic și reprezentanții săi în dietă, buni-răi, cum sânt, — și în loc de a face din împăcare o chestiune deschisă, o cocoloșește după culise, cu cine voiește, ca să păstreze aparențele unei diplomații ridicole.

Ajunși în starea de potignire; convinși că transfugii sunt prea slabi pentru a întruchipa o operă artificială cu dânșii; înspăimântați de tonul categoric al elaboratului dlui Mihu, oamenii guvernului pornesc deodată să simtă rău. Își aduc aminte de promisiunea făcută și n'au încontro. Se văd rușinați de a fi făgăduit marea cu sarea și demascați că în realitate nu se pot ține de făgăduială. Și iată o stare de nervozitate se înstăpânește asupra lor. Momentele din urmă sunt arhiglumețe. Din comunicatele recente ale organelor guvernamentale împotriva împăcării, se vede că toți corifeii păcii din partea maghiară se agită și se revoltă și se busumflă și declară că fac dungă peste socoteală, deoarece cu acești Români nu se pot înțelege...

Serios? E finita la comedia?

Bine ar fi să fie așa! Episodul acesta caraghios odată terminat, ne-am putea vedea fiecare de ale sale. Românii s'ar convinge repede că toată gălăgia aceasta cu pacea, așezată pe asemenea baze și operațiuni oculte, n'a fost decât o amețală trecătoare, care putea să degenereze într'o formidabilă cursă. Și dacă față de toate apucăturile șirete ale unor politicieni de specie vulgară, ca cei dela guvern, ne-am știut păstra bunul simț și am reușit să-le întrezărim comedia cea goală, să ne dăm cu

FOIȚA ZIARULUI „TRIBUNA“.

SONETE.

De Victor Eftimiu.

A fost demult...

Dă zarea unor vremi îndepărtate
In licăriri de candelă pustie,
Un dor neîmplinit acum învie
Și rugător, la poarta minții bate.

...A fost demult, cândva, într'o câmpie,
Sfios și veșnic în singurătate
Un flutur cu aripi nescuturate,
O floare cu cosiță aurie.

Și când într'un amurg de primăvară
Infiorați de dor se sărutară
Venit un vânt și-l alungă din cale.

Iar fluturul, pribeag pe căi străine
M'a întâlnit și mi-a vorbit de tine,
Purtând pe-aripl — parfumul buzei tale.

Amurg.

Povești, cântări din vremile străbune,
Melancolii și doruri îmi strecoară
Târzia rază ce a uitat să moară
In zarea tristului Soare-apune.

Când ziua către alte zări coboară
Atât de multe șoapta seri, mi spune,

Și atâta de dulos o sfilclune
Nespusă 'n vraja ei mă înfășoară!

Pășesc ca'ntrun altar tăcut, în care
Au răsunat acorduri funerare
Și glas ciudat, în grai apocalptic...

Și e atât trecut pe n'treaga zare,
Că cerul, piramizi și temple-mi pare, —
Iar soarele — un împărat egiptic.

E rîndul tău...

O, dute iar în lumea fi de-attădată —
In lumea ta de vise înstelate,
In care-ai petrecut, fără păcate,
Copilăria ta nevinovată.

Vezi tu, în trista mea singurătate
Trăesc o lume atât de fermecată!
Frumoși fi ochi la mine ce mai cată? —
Frumoșii ochi din ceasuri neuitate!

Și tu și ea, n'ai spus că ne am uitat?
N'ai spus că gluma noastră e păcat, —
Or poate vrei să reîncapă gluma?

O, nu'ncerca să răscolești din nou
In pieptul meu, al dragostei ecou,
M'am pocăit. E rîndul tău acum.

Din lumea celor cari nu cuvântă:

Grivei.

De Emil Gârleanu.

E bătrîn. Înțelege că-i bătrîn, că-i netrebnic, că cele câteva zile ce i-au mai rămas sânt o povară pe capul tuturor. De când s'a și îmbolnăvit nu-l mai strigă nimeni, nu-l mai mângăie nici o mână, nu se mai întoarce spre el nici o pereche de ochi. A slujit cu credință. Douăzeci de ani, vara și iarna, în curtea aceasta a trăit, și-a păzit-o. În nopțile de toamnă, cu ploile rezezi și pătrunzătoare, în nopțile de iarnă, cu vifonițele năprasnice, el nu stătea în cușca lui; suflând cu greu, încordându-și mușchii, căci era vânjos, tăia troianul, cutreera toate colțurile grădinii, și, lătrînd, dădea de știre că nu e chip să te poți apropia de casa stăpânului lui. Dar în seara aceea, când prinsese de pulpa piciorului pe hoțul care furase mere din pomul de lângă gard! Ani de-arîndul simțise durerile loviturii de ciomag pe care i o dăduse atunci în creștetul capului. Și altădată.. Dar câte nu făcuse, câte nu suferise Grivei, du-lăul credincios al curții!

Dar vremea trece, viața cu ea. Și-acuma îmbătrînise! Nu se mai putea duce nici până la ușa bucătăriei, să capete un ciolan, să l lingă. Rămânea uneori zile întregi fără să înghită nimic, fiindcă nu se putea mișca. Și-acum, în urmă, avea niște dureri grozave. Urla. Și mai ales noaptea, când nu avea cu ce să se mai eie, când nu mai vedea pe ceilalți câni, când rămânea singur, numai el și suferința lui, mai ales nopțile îl chinua boala. Și urla. Mai întâi gemea, gemea înă-

toți seama de zilele de muncă grea ce ne așteaptă în vederea luptelor viitoare. Lase guvernul deprinderile sale neleale, învețe-se mai întâi a considera mai omenește demnitatea unui popor, renunțe la căi piezișe și când va reuși să dea problemei naționalității o înfățișare mai corespunzătoare cu adevărul și dreptatea, ne va găsi la locul nostru!

Separarea delegațiilor. În ședința de ieri a subcomisiunii ungare de externe, mulți delegați unguri au stăruit pentru separarea delegației ungare de cea austriacă. În acest caz delegația ungară și ar ține ședințele în Budapesta, iar cea austriacă în Viena. Ungurii speră să poată îndepărta aparența că delegațiile sânt parlamentul comun al monarhiei. Ministrul Aehrenthal a rezistat dorinței delegațiilor unguri, cari vor să se pună zăgaz în calea evoluției firești a federalizării monarhiei.

Congresul național al bisericii sârbești. Din Viena se anunță că ministrul președinte ungar contele Khuen Héderváry și patriarhul sârbesc au avut o consfătuire mai lungă asupra timpului în care să se convoace congresul național al bisericii sârbești.

Ministrul președinte și patriarhul sârbesc s'au înțeles ca acest congres să se convoace numai în primăvara anului viitor, după Paști.

Agitator achitat. Curtea de casație din Budapesta în ședința sa de ieri, a adus o hotărâre cam rară: a achitat pe un «agitator», pe care îl condamnase curtea de apel din Tîrgul-Murășului.

Octavian Popa, primarul din Cergăul-mic (com. Alba-inferioară), pe vremea lui Apponyi își îngăduise să facă o observație nevinovată când învățătorul atîrna pe pereții școlii o tablă de carton cu textul imnului unguresc. O fi zis cam că «Ce caută acolo tabla aia?... De-i acolo, de nu-i acolo, tot un drac! N'o pricepe nimeni!»

Pentru observarea aceasta a fost dus la judecată, acuzat că ar fi săvârșit delictul agitației. Tribunalul l-a achitat, dar curtea de apel din Tîrgul-Murășului l-a condamnat la 15 zile închisoare și 20 cor. amendă în bani.

Curtea de casație din Budapesta însă a avut bunul simț să nu aprobe sentința ridicolă a curții de apel. Și multele umblete și vexațiuni ale sârmanului «agitator?»

bușit, cu gura închisă, cu limba sgârțită, gemea adânc, ca și cum i-se desfăcea inima din piept. Apoi îl apucau fiorii, spasmurile îi descleșteau fălcile și gemetele îi eșiau mai tari, mai ascuțite. Apoi plângea, plângea cum plâng oamenii, cu lacrimi fierbinți, cari îi lunecau pe bot, și par'că-l ardeau. Și'n urmă, înebunit de durere, nu mai putea răbda, în urmă urla, urla groaznic din toată puterea măruntaelor lui, cu toată încordarea glasului, urla spăimântător, de răsuna până în depărtări, de unde-i răspundea ecoul ca un alt câne care îi plângea de milă. Și dimineața, când zorii zilei mijeau adormea, sleit, pe culcușul lui de paie.

Și toți ai casei cari treceau pe lângă el îl blestemau. Toți. Urletele lui le tulbura liniștea nopții, le curma somnul și-i făcea să tresară speriați, în pat. Iar unii credeau că prevestește ceva rău, că prevestește moartea cuiva. El îi auzea vorbind, îi auzea și-i înțelegea. Cu ochii blânzi, și șterși de boală îi urmărea până ce se făceau nevăzuți.

El înțelegea și aștepta.

De aceea în dimineața aceasta, când și-a zărit stăpânul de departe, venind spre el, cu mâinile la spate, ținând ceva, ce sclipi, la o întorsătură în bătaia soarelui, a înțeles. Atunci, în sufletul

Delegațiunile.

Budgetul marinei. — Sfârșitul discuției asupra budgetului de externe, în delegațiunea austriacă.

În ședința ei de ieri delegațiunea ungară a adoptat budgetul marinei neschimbat, după care s'a intrat apoi în discuția budgetului de externe.

Discuția asupra budgetului marinei a durat trei ceasuri. Raportorul Rozenberg a prezentat motivele proiectului. Fostul secretar general Mezőssy a adus din nou în discuție chestiunea celor două vase de război ce se construiesc în stabilimentele tehnice fără să fi fost comandate de conducerea armatei. Prezintă propunerea ca delegațiunea să desaproabe procederea comandantului marinei. Guvernamentalul Nagy Ferencz combate propunerea lui Mezőssy, în vreme ce Kossuth pledează în favoarea ei. În vorbirea sa Kossuth a spus că marina trebuie să-și sporească artileria și nu numărul vaselor. După ce mai vorbesc delegații Issekutz și Bakonyi, din partea conducerii marinei spune ultimul cuvânt căpitanul de corvetă Luchici. Budgetul a fost apoi votat.

În ședința de după amiază s'a intrat în discuția budgetului de externe și oratorii au repetat cunoscutele aprecieri referitoare la anexiune.

Ședința de azi.

Azi s'a continuat discuția asupra budgetului de externe. Cel dintâi la cuvântul delegatul guvernamental Laszká y și n'are decât termii diltambici pentru politica contelui de Aehrenthal. Al doilea orator e fostul secretar general coaliționist Mezőssy. Spune că e gata să primească asupra-și atâta parte din răspunderea pentru anexiune câtă îi revine ca unui membru al fostului guvern, nu poate însă să și retacă convingerea, că anexiunea ar fi adus monarhiei cheltuieli cu mult mai puține în cazul când s'ar fi înțeles prealabil cu Turcia. Nu e corect să proslăvim anexiunea, deoarece monarhia n'are pe urma ei nici un avantaj.

Baronul Solymossy Ödön, se declară aderent al politicii dlui Aehrenthal.

Rakovszky István: Primește și el răspunderea pentru anexiune, nu însă și pentru chipul cum a fost făcută, căci chipul acesta n'a fost cel mai norocos. Colecția documentelor referitoare la

anexiune e foarte defectuoasă. Nu e adevărat că Aehrenthal n'ar fi ales bine momentul, căci răstimpul de când e la conducerea afacerilor interne n'a fost nici un moment mai potrivit. A fost însă pe vremea lui Goluhovszky, și anume în timpul războiului ruso-japonez. — Ministrul de externe e neconsecvent. Când s'a publicat anexiunea zisese că ajunge Turciei ca despăgubire faptul că s'a evacuat sandjagul Novibazar, și cu toate astea, nu mai departe, decât după vre-o două luni însuși el a îmbiat Turciei drept despăgubire 2 milioane și jumătate de funți turcești. Adevărata cauză a acestei despăgubiri a fost boicotul dela Constantinopole împotriva industriei austriace. Politica contelui de Aehrenthal a fost deci determinată de hamalii din Constantinopole. N'a fost bine nici că s'a invocat tratatul dela Berlin, drept bază pentru anexiune, căci noi am fost în drept s'o facem în urma atâtor sacrificii de bani și sânge, câte am adus pentru țărișoara ele acestea, începând dela 1878 încoaie.

Contele Tisza: Critică evenimentele diplomatice din timpul recent. Monarhia a fost neobișnuit de prevenitoare față cu Turcia și să sperăm că Turcia va ști aprecia în politica ei din viitor împrejurarea aceasta. Față cu celelalte state din Balcani punctul nostru de vedere trebuie să fie cucerirea simpatilor lor. Aceasta nu se poate obține cu *bașisuri economice*, ci cu ajutorul unei bune politici de externe. Din acest punct de vedere se bucură că ministrul Aehrenthal n'are în intențiile sale nici o cucerire de teritoriu în Balcani. Speră că statele balcanice vor onora politica aceasta cu bunăvoință.

Dacă statele din Balcani se vor convinge, că singura monarhia austro-ungară nu manifestă tendințe de expansiune, se vor apropia de ea cu încredere. Trebuie însă înainte de toate să fim tari. *Situația politicii mondiale e de așa*, că nu peste mult se vor năpusti, cu forțele concentrate, asupra Balcanilor, până și unele puteri, cari până în prezent au fost impledecate să facă aceasta. Cea dintâi care își va reculege forțele și se va arunca asupra Balcanilor va fi Rusia. Trebuie deci să-l dăm ministrului de externe toate mijloacele pentru a putea fi tare. Trebuie să ne sporim și întărim armata.

Ședința continuă.

Delegațiunea austriacă.

Ședința a fost prezidată de Glombinsky. Îndată la început, raportorul comisiei de externe, marchizul de Bacquehem, și-a rostit discursul de încheiere a discuției în general. A spus că anexiunea a fost o strălucită probă despre vitalitatea monarhiei și a vădit valoarea neprețuită a alianței cu Germania și Italia.

Budgetul de externe e primit apoi în general și se intră în discuția pe paragrafi. Socialistul Renner spune despre domnitorul că e un om cu bogate experiențe, care a știut de multeori să se înalțe cu gândul de-asupra îngustelor considerații de clasă și de naționalitate, năzuindu-se să satisfacă exigențele evoluției istorice a popoarelor.

Vorbește Doberling, apoi Massaryk: Spune că față cu Serbia monarhia se poartă de tot nedemn. Protestează împotriva învinuirii ce i-s'a dus, că datele produse de el în procesul Friedjung, le-ar fi câștigat în străinătate. A muncit totdeauna în mod desinteresat, ceea a arătat și cu prilejul procesului Friedjung, când a ostenit pentru o aplanare pașnică a chestiunii. Își sfârșește cuvântarea cu următoarea declarație: Ori care austriac cinstit, e în mod firesc și bun patriot, și a fost foarte dureros atins de acuza de nepatriotism ce s'a adus împotriva unora dintre delegați.

Kramarz spune că toți oamenii politici ai Slavilor, trebuie să se opule fără încetare alianței cu Germania.

la cuvântul contele de Aehrenthal și răspunde, respingând învinuirile ce i-s'au adus.

Budgetul ministerului de externe e primit apoi și în amănunte. Propunerea delegatului Seltz, re-

lui par'că a încercat nu o durere, ci o ja'e, o jale grozavă, o jale adâncă pentru stăpânul pe care-l văzuse copil, cu care se jucase, cu care mersese la vânat, la picioarele căruia se culcase de atâtea ori să primească, supus, vergile, ce i-se cuveneau. Și jalea aceasta parcă-i dădu puteri; se sculă, și scheunând, plângând, se tîrî către stăpânul lui, se tîrî și, când ajunse, îi linse picioarele, ca și cum și-ar fi luat rămas-bun. Apoi închise ochii și, încolățicit, așteptă. Așteptă mult. I-se făcuse milă stăpânului?... În sfârșit! O buibuitură îi curmă deodată așteptarea dureroasă.

Și urletului lui, scurt, de moarte, îi răspunde ecoul, pentru cea din urmă oară, ca un alt câne care-l chema din depărtări.

Stabilimentul medical
Dr. A. COSMUTZA
Budapesta, Ferencz körút No 29.
S'a deschis în 1 Mai 1910 pentru morburii interne, de nervi, chirurgie și urologie.
La cerința publicului stă la dispoziție în cazuri grele consultările cu cei mai renumiți profesori și specialiști din Budapesta.
Laboratoriu medical și bacteriologic.

Fabrică de parchete,

Gluj—Kolozsvar.

Fabrichează orice parchete din sterjar și carpen pe fond de asfalt.

Lucrări de cherestrea în orice mărimi, în lemn de stejar, carpen și brad.

Primește prelucrarea completă a dusumelelor.

feritoare la reducerea cheltuielilor militare în baza unei înțelegeri ce ar trebui încheiată cu Italia.

Se intră în discuția bugetului Bosniei și Herțegovinei.

Principiile de *Schwarzenberg*, accentuiază că Germania pe vremea anexării a fost mai mult decât loială. Credința cătră alianța cu noi e foarte populară în Germania. Recunoștința ce datorăm Germaniei nu va putea însă influența politica noastră, mai cu seamă în Balcani, unde trebuie să facem o politică în conformitate cu interesele noastre speciale. Centrul popoarelor slave de la Sud nu poate fi decât între marginile vechii monarhii. Deși e federalist, nu aprobă ideea unei monarhii tripartite și în consecință nu consimte la amplificarea prețimurii a constituției Bosniei. Sfârșește zicând că Austria poate fi mândră de un fiu cum îi este ministrul Burișan, care își conduce într'un mod atât de inexcusable resortul.

Cu vorbirea principelui de *Schwarzenberg* s'a sfârșit ședința.

Scrisoare de Duminică.

— Rivalități și certuri. —

Am înaintea mea toate ziarele românești din toate colțurile de lume, pe unde soarta ne-a împărțiat. Imi arunc ochii peste ele, urmăresc preocupările lor, întrezăresc la fie-care acelaș dor de lumină, acelaș năzuință cătră mult așteptatul ceas de sărbătoare. Fie-care își urmează drumul pe care l crede mai potrivit, fie care își îmbracă gândirea în forme pe care o crede mai accesibilă. Simți atăta mulțumire sufletească văzându-l pe toți mânați de același doruri, chemați de acelaș vis frumos de-a vedea realizându-se cuvântul evangheliei: O turmă și un păstor.

Acelaș ideal. Acelaș scop final. Dar câtă deosebire este la fie-care în alegerea drumurilor. Iar această deosebire a aruncat între fiii aceluiăș neam, între luptătorii lui, sămânța urei. Rivalități, care în anumite cazuri sânt atăta de binefăcătoare, degenerază în lupte personale, robnd sufletele, orbindu-le cu patimile lor, asifeli încât de multe ori ai impresia că nu mai este vorba de fapte, cari urmăresc acelaș scop, ci de oameni, în suferința cărora ciocolește ura moștenită de la zecl de generații.

Recordul în această privință îl țin frații din America. Ajunși în lumea nouă, pe pământul deplin libertăți, de îndată ce și-au putut organiza câte-va organe de publicitate, fie-care s'a crezut în drept de-a da directive, fie-care s'a crezut vrednic de rolul de conducător, volind cu ori-ce preț să și impună voința și părerea sa. De aici apoi lungul șir de certuri și atacuri. De aici nesfârșita serie de sbucumări și frământări, în decursul cărora se părea că rivalii și-au uitat de îndatoririle lor față de idealul poporului din care făceau parte. E un spectacol trist acela pe care îl oferă deslănțuirea patimilor din zările fraților din America. Dar în felul acesta putem nădăjdui la un progres? În ori-ce caz nu putem ajunge la ceea-ce am fi ajuns în cazul când atâtea energii nu s'ar fi risipit și nu s'ar risipi în lupte personale.

Inchizi cu regret paginile ziarului și îți arunci ochii peste altul. E din Macedonia, din aceea provincie a Turciei liberale și constituționale, în care neamul românesc a avut să sufere atât de mult în trecut, a vărsat atâtea sânge pentru alții, în timp ce lui nu i-a rămas decât ființa haiducească sau tolagul pribegiei. Și aici aceleași nemulțumiri, aceleași lupte între frați. Organizația cea nouă a școalelor și bisericilor nu le convine. Felul cum s'a ținut congresul preotesc de la Bitolla, felul cum a fost organizată Eforia centrală, activitatea acesteia, Eforii îi nemulțumește. Ci că eforii lucrează în mod ilegal în contra dorinței comunităților. De aici glasuri de protestare atât acolo, cât și la București. De aici o serie de acuzațiuni unele mai grave decât altele

în contra conducătorilor fraților de la Pind. Și în timp ce se petrece această luptă între fiii aceluiăș neam, celelalte naționalități din Macedonia, citind micile divergențe lucrează cu stăruință, lucrează cu zor pentru ridicarea lor, pentru a ajunge la realizarea visurilor lor. Acolo unde nu ajunge cuvântul scris și glasul de protestare, ei se folosesc de puterea armelor. Noi? Noi avem să li convingem mai întâi pe ai noștri de îndreptățirea părerilor noastre. Binele obștesc rămâne pe al doilea plan.

Așa este ursit se vede acest neam. Căci în Bucovina se urmează aceeaș cale. De-abia ajuns și și înjgheba o organizare a lor proprie și spiritul desbinării a început să pătrundă în rândurile fraților bucovineni. Ultimele știri ne vestesc proiecte de grupuri aparte, de frământări gata să izbucnească în certuri pe față, spre bucuria străinilor, a Jidanilor și a Rutenilor, cari au sărit ca mușcați de șarpe, văzând că Românii își strâng rândurile că vor să repare, printr'o luptă în care se angajază toate forțele, greșelile trecutului, greșelile cari au făcut ca Românii, deși în împrejurări politice relativ favorabile, să sufere atâtea pierderi. Apăririia *«Revistei Politice»* — ori cât de nobile ar fi sentimentele de cari cei grupați în jurul ei sânt conduși, este considerată că o încercare de a sparge solidaritatea națională. *«Patria»* a început să-l acuze în public pe cei grupați la Suceava.

La noi în Ungaria? La noi cine nu s'a revoltat văzând schemele palajului cocoșat din mila conducătorilor noștri pe scaunul de director al unui ziar ce odată se intitula *«organ oficial al partidului național român»*?

Rivalitățile între fiii aceluiăș neam își au și ele rostul lor. Ele ne dovedesc până la un punct puterea de viață a unui popor, energia acumulată în sufletul lui, care energie caută să se degajeze într'un fel sau altul. Dar când ea se cheltuește în mici nimicuri, când ea armează dreapta fratelui în contra propriului său frate, ar trebui să ne gândim la păcatul cel mare pe care l facem întocmai ca acei moștenitori nechezuiți, cari nu și dau seama de valoarea banului, pe care l aruncă cu gesturi de Croesus. Cam cu acelaș gest ne cheltuim și noi moștenirea noastră mult mai bogată decât a popoarelor uzate din jurul nostru: Energia noastră națională. Și nu ne gândim că va veni o vreme când va trebui să ne dăm seama de acest neprețuit talant.

Imi arunc ochii peste zările românești sosite din toate colțurile pe unde soarta ne-a împărțit. Fiecare urmărește acelaș scop. Dar cât de puțin contribuie la ajungerea lui, grație marelui păcat în care am căzut, pe care nu voim să-l recunoaștem. Sântem prea luxoși, prea risipitori cu moștenirea noastră, de care multe neamuri sânt geloase.

În România zările politice se războiesc la fel. Aici pofta diferitelor partide după putere și buget este motivul de ceartă. Se apropie vremea alegerilor generale și întrebare, care preocupă astăzi pe politicianii de toate nuanțele este: Cine va prezida aceste alegeri? Fiecare din cele trei partide își revindecă acest drept. Unii în virtutea tradiției istorice, alții în virtutea popularității de care afirmă că se bucură. Se lau interviewuri, se publică declarații importante, se desvălesc atâtea *«secrete de culise»* se pun la cale atâtea tururi de forță.

Și, ce este mai caracteristic, chiar în sânul acestor partide sânt atâtea neînțelegeri, atâtea frământări. În provincie, fiecare fruntaș vine cu velleități de conducător, de șef, în timp ce la centru se fac listele pentru viitoarele plasări.

E o fierbere generală, o alegere ciudată după popularitate. O stăruință fără de preget după putere. Răsfoești însă seria articolelor politice, vezi atacurile pe cari adversarii și le aruncă, vezi pornirea dușmănoasă dintre ei și te întrebi: De ce? Nicăiri nu vezi îndreptățirea atacurilor. Pentru că vezi, pentru că înțelegi, că luptătorii au pierdut din vedere tocmai ceea ce n'ar fi trebuit.

În ultimul timp s'a adus în discuție chestia educației politice a țărănimii. Fiecare din cele trei partide năzuiește să câștige pe partea sa pe țărani. Dacă din această năzuință va rezulta luminarea păturei de la țară asupra rostului și drepturilor ei, luptele dintre partide ar avea cel puțin acest îmbucurător rezultat.

Cor.

Partide politice.

— Parlamentele din Europa. —

Zilele trecute, un ziar fruntaș englez a publicat un articol foarte interesant despre moștenitorul nostru de tron și principiile lui politice. Inspiratorul articolului din ziarul englez pretinde a ști că moștenitorul nostru e călăuzit înainte de toate de principiile democrației, convins că numai democratizarea instituțiilor unui stat e în stare să-l consolideze.

Activitatea de până acum a moștenitorului de tron și înainte de toate stăruințele ce le-a depus în interesul introducerii votului universal în Austria și le depune în interesul introducerii lui și în Ungaria sânt tot atâtea dovezi că arhiducele Francisc Ferdinand a înțeles mai bine decât mulți alții principiul ce și va imprima caracterul istoriei vremurilor viitoare.

Trăim într'o epocă de continue crize și frământări. În acești zece ani din urmă s'au produs un număr însemnat de schimbări de sisteme și forme de stat caracteristice. Pretutindenea se observă o mișcare înspre *stânga*. Mișcarea aceasta e însă abia la începutul ei și aproape nu are țărături. E o fluctuație sgomotoasă, o fierbere clocotitoare care reclamă încă multă vreme pentru a se stabili în forme rigide.

Fără îndoială, în toate parlamentele există două categorii mari de politicieni cari corespund celor două tendințe esențiale ale spiritului omenesc: conservare și reformă. Aceștia sânt cei doi poli ai politicii, cum sânt, în acelaș timp, și poliul vieții întregi. Dacă vom analiza însă aceste tendințe mai de aproape, vom constata că aceleași cuvinte au adeseori înțelesuri deosebite.

În general, conservatorii, cum indică și numele, sânt apărătorii instituțiilor existente. În Franța, spre pildă, ei sânt însă adversarii acestor instituții. Chestiunile naționale, religioase și sociale de asemenea dau partidelor din osebitele parlamente o fizonomie proprie, originală. Anticlericalismul francez diferă de anticlericalismul belgian sau italian.

Partidele politice de pretutindeni sânt azi mobile, șovăitoare, labile, — în ciuda programelor atât de categorice. Pentru că în discursurile de program spui ce vrei, iar de votat votezi cum poți. Nu programele dau caracterul partidelor ci șefii cari știu să se impună. Nu șefii nominali, șefii *aleși*, ci adevărații șefi cari n'au nevoie de a fi supuși votării. De aceea deosebirea atât de mare între partidele politice din Anglia și partidele politice din alte state.

Iată câteva parlamente.

NEUMANN M.

croitor pentru domni,
furnisorul curții ces. regale și cameriale.

Magazin de haine
pentru bărbați, copii și fetițe
IN ARAD.

Franța. În Camera deputaților francezi de astăzi, dintre 591 deputați 78 sânt reacționari, 30 naționaliști, 67 progresiști, 91 republicani din stânga, 117 radicali, 134 radicali-socialiști, 20 socialiști independenți și 54 socialiști unificați.

Care e locul progresiștilor? Dacă considerăm temperamentul lor trebuie clasificați între partidele din dreapta; dacă considerăm votul lor trebuie clasificați între partidele din stânga. Guvernul aparține și el stângii și cu toate acestea cei 54 de socialiști unificați sânt în genere ostili guvernului. În Franța există două aripi extreme: reacționari și naționaliști de o parte, socialiști unificați de cealaltă. Restul, adică 591-(78+30+54) e un mare centru cu care se guvernează. Partidele însă nu mai au adevărați șefi. Marli șefi de odinioară Ribot, Bourgeois, au emigrat în senat.

În Belgia, țara e împărțită în două tabere politice mari, cărora le corespund în parlament două grupări bine delimitate: dreapta care e catolică și stânga care e anticlericală. De câțiva ani s'au ivit însă și aici două subdiviziuni: dreapta are »tineri« și »bătrâni«, stânga — radicali și socialiști. Și grupările aceste uneori nu se înțeleg de loc. Dreapta vrea favorizarea catolicismului, mai ales în ce privește instrucția. Stânga vrea contrarul, și chestia aceasta religioasă nu poate fi ocolită în nici o discuție. De mai bine de 25 de ani sânt la putere catolicii, dar majoritatea lor astăzi e numai de 8 voturi: 87 contra 79.

Spania de asemenea are două partide bine distinse, cari însă variază conform opiniilor ministrului de interne care conduce alegerile. Camera deputaților e alcătuită din 432 membri. Guvernele se perândă: când sânt la putere conservatorii, când liberalii.

Partidul național e însă partidul conservator. Partidul liberal care e astăzi la putere tinde spre emanciparea statului de sub influența bisericii. Dar câtă deosebire între partidul liberal spaniol și, spre pildă, partidul liberal belgian?

În Italia constelația partidelor politice se complica. În dreapta stau clericali. Aceștia sânt catolici cari în teorie ar trebui să apere toate revendicațiile papei, chiar și cele lumești; în realitate sânt însă clericali constituționali. Se mărginesc să combată divorțul și laicizarea instrucției. Adevărata dreapta e conservatoare, fără a fi reacționară. Ba e chiar anticlericală, fără a fi agresivă. Stânga e ocupată de liberali, cari alcătuiesc partidul cel mai de seamă; urmează apoi fracțiunile mai mici: stânga radicală, radicali democrați, radicali independenți, republicani, socialiști reformiști și socialiști integraliști.

Anglia. Înainte de dizolvare (1909), guvernul liberal al Angliei dispunea în Camera deputaților de o majoritate zdrobitoare: 511 deputați guvernamentali (371 liberali, 22 uniونيști, 34 socialiști, 83 irlandezi) față de 165 conservatori. În fond, în Anglia nu există decât două partide mari: liberalii și conservatorii. Programul partidului liberal e cel mai avansat program de muncă dintre toate programele guvernelor europene. Alegerile din Ianuarie 1910 au redus majoritatea liberală. Cu toate acestea, partidul guvernamental dispune și azi de majoritate cu sprijinul Irlandezilor și socialiștilor, cari în Anglia sânt guvernamentali!

Germania. Reichstagul, parlamentul Imperiului german, numără 397 deputați. Partidul cel mai bine organizat e centrul catolic, care are 100 membri. Acest partid, nu e nici liberal, nici conservator, ci curat confesional. El își vinde sprijinul de care guvernul are nevoie — în schimbul unor concesiuni avantajoase pe terenul bisericesc. Dreapta e alcătuită de conservatorii propriu zis, (62 membri, un partid antisocialist); de conservatorii liberali (24 membri); agrarienii (30 membri).

Stânga e alcătuită de naționali-liberali (55 m.), liberali (53 m.), socialiști (43 m.) Partidele aceste însă nu alcătuiesc o grupare coerentă. Naționali-liberalii sânt în partid patriotic. Bismark cu ajutorul lor a pus temelile imperiului german. Sin gura opoziției principia-ă în parlamentul german o formează socialiștii.

America are numai două partide mari, ca- amândouă sânt apărătoare ale instituțiilor existente. Un partid se numește *republican*: partidul celor cari vor să creeze o putere centrală mare pentru a face politică națională; celălalt se numește *democrat*: partidul celor cari apără în rândul întâi drepturile autonome ale statelor din federațiune. Chestiuni religioase, la ordinea zilei în parlamentele europene, în America nu există. De altminteri programul politic al celor două partide e aproape identic și se deosebește mai mult în lozinci.

România până acum a avut în parlament două partide istorice: partidul liberal, care a făcut Unirea și partidul conservator. Aceste partide s'au perindat la cîrma țării la intervale mai mari sau mai mici. În timpul din urmă partidul conservator s'a devizat: azi sânt în România conservatori (sub șefia dlui G. Cantacuzino), jumiștii (sub șefia dlui P. Carp) și conservatori democrați (sub șefia dlui Tache Ionescu). Conservatorii democrați reprezintă tendința spre stânga.

În partidul liberal de asemenea se observă tendințe liberal-radical.

Ungaria o cunoaștem cu toții.

Alegeri congregaționale

Vestile ce le-am primit până acum despre alegerile congregaționale numai în parte sânt satisfăcătoare. În unele cercuri alegătorii au dovedit o purtare rușinoasă, votând de-adreptul pentru candidații oficiali, împotriva candidaților noștri naționali. În alte cercuri nu s'au interesat de alegeri, așa încât candidații naționali n'au putut întruni majoritatea.

E trist, că pe alte locuri chiar și conducătorii chemați au fost în parte vina, că n'am putut învinge.

Apelăm din nou la toți alegătorii români să rămână credincioși steagului național.

Rugăm în acelaș timp cititorii noștri să ne comunice, pe scurt, rezultatul și decurgerea alegerilor.

Comitatul Făgărașului. Alegerile s'au sfârșit în toate cercurile. În 5 cercuri a reușit lista națională în întregime; în 4 cercuri lista a fost modificată, iar în 2 cercuri, cari până acum au fost mai harnice, lista națională a rămas în minoritate.

Candidații naționali au reușit în

Cercul Veneția-inf: Stefan Halmagyi, Ioan Popița, preoți, Iacob Popeneciu și Mihail Ganea, preot.

Cercul Voila: Alexandru Șerban, Dumitru Puce, preoți; Dr. Ilariu Hoadrea, avocat (Zărnești) și Gheorghe Popa, nolar.

Cercul Arpașul-infer.: Trandafir Dragomir, Ilie Manecuța, preoți și Aurel Negruțiu senior, notar pensionat.

Cercul Viștea inf.: Nic. Borzea, protopop, Mateiu Nicoară și Dr. Gheorghe Moldovan, medic.

Cercul Scoreiu: Dumitru Mandea, Nicolae Solomon și Ioan Pop David, preoți.

Lista națională a reușit în parte:

În cercul Șinca-veche a reușit 1 candidat național: Ioan Fulicea, preot.

În cercul Mărgineni au reușit doi naționali din 4, anume: Dr. Liviu Pandrea și Alexandru Fulicea.

În cercul Lissa un naționalist: Valeriu Negrea, preot.

În cercul Șercaia un naționalist: Ioan Bunea, preot în Vad.

Candidații naționali au căzut în cercurile Tohanul vechiu și Vaida-Recea. În Tohanul-vechiu candidații oficiali au întrunit o mare majoritate de voturi, ceace se explică așa, că pentru ei au votat și agitat mulți preoți și învățători. Aleși oficiali sânt 3 notari români.

În ce privește cauzele căderii la Tohanul-vechiu, »Gaz. Tr.« i-se comunică următoarele: Cauza căderii noastre e:

1. Neinteresarea, pînă în ultimele momente a conducătorilor români dela centru. S'a înjghebat anume o adunare de candidare abia la 4 Noevre, pe cînd alegerile înșiși erau fixate pe 9 Nov.

2. Nepotrivita alegere în persoanele candidate pentru acest cerc, și schimbarea lor în momentele din urmă.

3. »Schimbarea la față« a tuturor alegătorilor din Poiana-Mărului spre oalele cu carne, afară de unul singur, și a altora și din alte comune.

4. Desorientarea aproape completă a alegătorilor din Bran, privitor la persoana candidată pentru comunele brăne și mai ales,

5. Sciziunea alegătorilor din Zărnești, dintre cari conducătorii așanumiți »republicani« au lucrat direct pentru căderea propriului lor protopop Ioan Hamza, și au mers mîna în mîna cu lista oficioasă, în care figurau trei notari. Se vede, că urele personale prevalează înaintea acestor domni și ei nici în tipuri de grea cumpănă nu se știu emancipa și supune disciplinei. Dezastrul a trebuit să urmeze în acest cerc, care în trecut era de model.

Tuda-Arieș. Ni-se comunică din *Munții Apuseni*: Alegerile congregaționale ni-au aflat în comitatul nostru foarte nepregătiți. Caracteristic că însuși peședintele clubului electoral comitatens, dl Emil Kormos Alexandrescu anunță prin ziare că termenul acestor alegeri este în 20 Noevre, în vreme ce ele s'au ținut deja în 8 Noevre în întreg comitatul. Cu o astfel de organizație, natural, nu ne putem aștepta la nici o isbîndă. Vă voi informa despre rezultatul alegerilor, pe care nu l cunosc încă.

Com. Timiș. Din Murani ni-se scrie: La 10 Noevre a avut loc alegerea de membri la comitat în comuna noastră Murani. Cercul Murani în majoritate a românească a fost pînă în prezent cuibul străinilor, neputînd să fie ales nici cînd un român. La alegerea de acum a's trei ani, am învins cu o majoritate de 2 voturi numai cu un membru. De data aceasta însă am scos steagul la isbîndă. Toți trei candidații români părintele Miron Moldovenescu, Dr. Traian Șincai avocat din Vinga și economul din Seceani au fost aleși, cu o majoritate zdrobitoare de una sută de voturi.

Așa ceva nu s'a mai întîmplat de cînd există acest cerc. Laudă li-se cuvine braștilor conducători!

Alegerea a fost condusă de sub-protopretorul (renegatul român) Dr. Iuliu Cziriák, care nu mai putea sta nici pe scaun văzînd că lista oficioasă nu poate să învingă. Ce să-i faci? Dînsul e îndatinat să se întîmple toate ca în țara Sătmarului.

Cei cari doresc: **mobile**

bune, frumoase, ieftine,

să se adreseze cu toată încrederea fabricanților de mobile **Székely și Réti** din Marosvásárhely, (Piața Széchenyi 47).

La cerere prezentăm și în provincie bogata noastră colecție. La înțelegere aparte expedăm franco în orice parte a Ardealului. - Atelier de primul rang. — Mare asortiment de — trusouri pentru mirese.

Ni-se telefonază din *Ciacova*: Mulțumită trădării burăstului *Oheorigh Breban*, care a încheiat învoielile secrete cu subprefectul din cercul nostru, lista candidaților naționaliști a căzut la alegerile congregaționale de azi. Candidații noștri au fost doi: Dr. *Iuliu Coste*, avocat și Constantin *Diminescu*, proprietar. Povestea acestei înfrângeri vom da o publicitații în curând.

Jubileul de 25 de ani al asociațiunii pompierilor din comitatul Sibiiului.

Bolfa, 10 Nov.

În comitatul Sibiiului în înțelesul statutului poliței de foc al comitatului este în fiecare comună câte o reuniune de pompieri, ca în foarte puține alte comitate din patrie. Aceste reuniuni sânt constituite în asociațiune comitatensă deja de 25 de ani, fiind poate cea mai veche din toată țara. În fruntea acestei asociațiuni stă un comitet de 16 membri, dintre cari 8 Sași și 8 Români plus un președinte saș. Limba oficială este germană și română paralel, iar limba de comandă la reuniunile românești este cea românească iar la cele săsești este cea germană. Este aceasta poate unica instituțiune comună, unde aceste două limbi intră așa de bine una lângă alta, fără a se jigni câtuș de puțin una pe alta. Membrii acestui comitet în calitate de inspectori de pompieri vizitează în fiecare an odată fiecare reuniune de pompieri și fac raport președintelui despre cele constatate cu privire la echiparea, instruirea și interesul cel dovedește față de chemarea sa, iar președintele transpune aceste protocoale vicecomitetului, care prin organele sale administrative ordonează înălțurarea neajunsurilor și defectelor constatate și aduce laudă celor vrednici.

Această asociațiune și-a serbat Duminică în 30 Octombrie a. c. jubileul de 25 ani al existenței sale în cadrul unor festivități demne de nobilul scop cel urmărește. 25 de ani sânt decând această asociațiune și-a luat ființa, decând veghiază zi și noapte lângă averea locuitorilor acestui comitat, năzuindu-se a instrui și a perfecționa cât mai mult pe membrii singuraticilor reuniuni, spre care scop aranjază în fiecare an câte un curs de sașe de câte 1 zi, la care este datoare a se prezenta fiecare reuniune prin câte cel puțin un membru al său și unde membrii comitetului propun diferite prelegeri teoretice și practice.

Înăca de Sâmbătă seara au sosit în Sibiu o mulțime de reprezentanți de al diferitelor reuniuni și asociațiuni din orașele și comitatele ardelenne în frunte cu distinsul și venerabilul președinte al comitatului Brașov, dl Schuster; erau reprezentate comitatul și orașul Brașov și orașele Sighișoara, Mediaș, Turda, Cohalm ș. a. În onoarea acestor oaspeți comitetul a aranjat o cină comună de cunoștință în sala cea mică dela *Gesellschaftshaus*, unde până pela miezul nopții și au petrecut în voia cea mai bună la sunetele desfătătoare ale capelii orășenești din Sibiu, travestiți în muzică de pompieri.

Duminică la orele 8 a. m. toți reprezentanții reuniunilor din comitat se adună la casa orașului de unde în sunetele muzicii pornesc în frunte cu președintele *Gustav Theiss* consilier orășeneș, în rânduri duble, traversând piața mare și str. Cismădiel până în *Hermannsplatz*, unde pompierii orașului Sibiu aveau a executa exercițiul mai susamintit, care numai spre cinstea acelei reuniuni și a vrednicului și stupeticului ei comandant *Carol Laternig*, mare comerciant, poate servi.

Terminat acest exercițiu, toți pompierii din comitat prezenți, defilează pe dinaintea dlui comite suprem, asistat de dl vice-comite, președintele și comitetul asociațiunii, oaspeții străini ș. a. mergând în sala cea mare a comitatului, unde avea să se țină ședința festivă jubilară.

Fiind toți delegații reuniunilor prezenți se alege câte o comisiune de câte 2 membrii din sânul comitetului pentru a invita pe dl comite și vice-comite la ședință, cari sosind sânt întâmpinați cu aclamații entuziaste. Președintele dl *Gustav Theiss*, prin o cuvântare rostită în limbile maghiară, germană și românească salută pe cei prezenți în frunte cu dl comite și vice comite și declară ședința de deschisă. Anunță că o deputațiune din sânul comitetului a depus o cunună pe mormântul primului-președinte și întemeietor al asociațiunii Dr. *Gustav Lindner* fost deputat dietal și consilier regesc.

După citirea raportului anual urmează citirea raportului festiv prin dl președinte *Gustav Theiss* în limba germană și prin dl vicepreședinte *Moise Frățila*, director școlar în Râșinari în limba românească, în care se face istoricul tuturor fazelor și peripecțiilor, prin care a trecut această asociațiune în decurs de 25 de ani, accentuându-se în deosebi evenimentele mai însemnate din viața ei. Terminat acest raport ilustritatea Sa dl comite suprem și comite săseș *Friedrich Volbaum* ținând o frumoasă vorbire, în care accentuează rostul acestei instituțiuni și serviciul cel aduce ea omenimei și în deosebi comitetului rostru, lăudând zelul și devotamentul acelor membri, cari 25 de ani nelatrerupt au stat pază lângă averea și bunurile deapropelul ziua-noaptea, le-aduce mulțămia în numele obștel comitatului Sibiu și în numele acelulași le împarte câte o medalie comemorativă foarte frumos executată. S'au decorat în total 104 membrii în frunte cu președintele dl *Gustav Theiss*, vicepreședintele *Moise Frățila* și membrul din comitet *Martin Schuster*.

Din raportul anual al comitatului este de remarcat, ca din această asociațiune fac parte 88 de reuniuni de pompieri, adică câte comune sânt în comitat cu 13.114 membrii activi și 752 ajutători, dintre cari foarte multe au obținut calculul de foarte bine atât în privința echipării cât și a instruirii, o mulțime nota de bine și mai puține nota de indeseului.

Terminându-se ședința, cei prezenți se intrunesc la banchet în sala cea mare dela *Gesellschaftshaus*, care de data aceasta s'a dovedit de puțin încăpătoare pentru a cuprinde cele vreo 400 persoane, ce au luat parte la banchet. În decursul mesei capela orășenească ne delectează cu cântări perfect alese și executate între cari foarte multe și românești. Seria toastelor o deschide președintele dl *Gustav Theiss*, închinând pentru șeful comitatului ilustritatea Sa Comitele suprem. Dl vice-comite *Guido Fabritius* toastază pentru președintele Asociațiunii dl *G. Theiss*, vicepreședintele *M. Frățila* pentru dl vicecomite, vicepreședintele Dr. *Heinrich Binder* pentru asociațiunea pompierilor comitatului Sibiu, membrul în comitet *Osvald Nemetz* pentru oaspeții străini, membru în comitet *Eugen Popescu* pentru pompierii decorati și reprezentanții reuniunilor surori, pentru asociațiune și pentru comitetul ei. E de remarcat toastul reprezentantului orașului *Turda*, flut în limba maghiară pentru armonia dintre Sașii și Români, cari alcătuiesc această asociațiune, care i-a stors admirația și i-a înălțat peste măsură. Banchetul a decurs într'o animație și ordine nedescrisibilă înprăștiindu-se abia pe înserate, ducând fiecare sentimentele cele mai plăcute și izvor de adevărat entuziasm de a se jertfi pentru apărarea desproapelui.

Această asociațiune prin organizarea și activitatea ei recunoscută de model în patria întregă, cu care se poate făli comitatul Sibiiului, a dovedit și de data aceasta cât pot mulți buni împreună încălzii și entuziasmați de același ideal de a fi folositori sieși și deapropelul sprijiniți cu toată căldura și dragostea și din partea organelor administrative ale comitatului în frunte cu dl comite și vicecomite. Dele Dumnezeu ca și de aici înainte să înflorească sub înțeleapta conducere a actualului ei președinte spre binele și înalțarea locuitorilor comitatului Sibiu.

Din străinătate.

Conflictul constituțional din Anglia. Un anunț oficial comunicat alaltieri zice că tratativele urmate timp de mai multe luni între șefii partidului guvernamental și opozițiunea conservatoare a lorzilor pentru a se ajunge la o soluțiune a chestiunii constituționale au rămas fără rezultat.

Ministrul-președinte *Asquith* stă acum înaintea unei dileme grele: să provoace izbucnirea conflictului constituțional, apelând din nou la țară, sau să încerce un nou compromis, amânând rezolvirea definitivă a conflictului?

Guvernul englez ceruse dela lorzi să renunțe la dreptul lor de-a respinge legile aprobate de Camera comunilor. Rezoluțiile despre dreptul de *veto* al lorzilor spun că lorzii nu pot nici respinge și nici măcar modifica nici o lege ce se referă la buget; respingerea altor proiecte de lege e numai suspensivă. Legile aceste, aprobate din nou de Camera comunilor, se intră în vigoare. Lorzii firește, n'au voit să renunțe la un drept istoric și tratativele au rămas deci zadarnice.

Irlandezii de sub șefia lui *Redmond* stăruie însă pe lângă guvernul englez să-și împlinească promisiunea făcută înainte de alegeri când apelase la sprijinul Irlandezilor și să rezolve chestia dreptului de *veto*. Votarea acestor rezoluții ar însemna anume pentru Irlandezi realizarea vechei lor cerei: *home-rule*. Numai lorzii sânt doar dușmanii autonomiei Irlandezilor.

Mai mulți miniștri ai cabinetului stăruie pe lângă președintele consiliului de miniștri să d'solve fără amânare parlamentul și să publice alegeri nouă, pornind în luptă cu singura lozincă a revizuirii drepturilor lorzilor. Fără îndoială, guvernul ar obține și de data aceasta majoritatea — cu sprijinul Irlandezilor și al socialiștilor — și după alegerile aceste favorabile guvernului lorzii ar admite rezoluțiile despre dreptul de *veto* cu aceeaș resemnare, cu care au aprobat, după alegerile din Ianuarie, budgetul.

»*Daily Chronicle*«, care de obicei se inspiră din cercurile înalte și cunoaște bine dispozițiile Curtii, spune că e datorია guvernului să rezolve conflictul. Cea mai bună tactică ar fi *apelul neamănat la țară*. Guvernul poate fi sigur de majoritate.

Se poate deci ca în cel mai apropiat viitor parlamentul să fie dizolvat. Alegerile în cazul acesta vor avea loc în cursul acestui an.

Situația financiară a Turciei. Afară de peripecțiile împrumutului unguresc pe piața Parisului, numai împrumutul turcesc pe care era să-l contracteze *Djavid pașa* tot la Paris a mai avut să treacă prin atâtea greutăți. Dar și încercarea aceasta a junilor turci, în cele de pe urmă s'a putut duce la un bun rezultat și fără concursul financiar al Franței.

Contând pe strămoșoara Turciei și pe nesfârșitele ei mijloace bănești, Franța a încercat să o silească pe Turcia de a trece pe sub furcile caudine ale unui control financiar umilitor. În circumstanța aceasta Franța a procedat mai exigent

Dési Mór

CLUJ—KOLOSVAR, str. Szentegyháza nr. 6.

vopsitor și curățitor chimic
de haine

Fabrica: str. Sörház nr. 1.

Vopsește și curățește după sistemul școale de specialitate din Germania!

Specialist în vopsirea hainelor de doliu.

!! Dési vopsește, curățește !!

decât pe timpul când sta încă pe tron Abul Hamid, sub care imperiul turcesc se dezorganiza sistematic. Cu toate acestea, împrumuturile guvernului acestui sultan risipitor nu întâmpinară de loc greutate în Franța pe când acum, când junii turci reclădesc imperiul otoman pe baze noi și solide se văd expuși la tot felul de umilințe. O astfel de situație, după o rupere atât de energetică cu putredul trecut hamidian, nu era de tolerat fără de pericolul de a compromite opera revoluțiunii din Iulie 1908. Actualul guvern turc nu putea comite acest act de sinucidere. Cu o decizie demnă de admirat, guvernul Hakk-Şevket se smulse din lanțul condițiilor Franței, și începu negocierile cu Austro-Ungaria și Germania încă la 7 Septembrie, ce acum s'a terminat spre satisfacția junilor-turci. Chiar din săptămâna întâia a negocierilor, ambasadorii Germaniei și ai Austro-Ungariei au oferit Turciei o sută de milioane de mărci, dintre care Germania luă asupra ei trei sferturi, iar Austro-Ungaria restul.

Acum acest împrumut s'a urcat la suma de 200 milioane mărci, deci cu 60 milioane de franci mai mult decât cu cât era să se împrumutase Turcia din Franța, dacă aceasta nu-i puneau 4 condiții imposibile de acceptat, dintre care una era ca furnitura militară Turcia să și-o comande în Franța. Condițiunea aceasta de natură cam tare gheșefărească a fost socotită imorală de opinia publică europeană, minus Franța. Ate două condiții vizau instituirea de controlori francezi (doi) ai finanțelor otomane. Franța a prezentat cerința aceasta în fond ca o condițiune »fără mare importanță«, pe când pentru Turcia era de »mare importanță« umilitoare. În fine condițiunea a patra a fost ca guvernul otoman să nu facă nici un pas, înainte de ce nu îi va fi comunicat oficial dlui Laurent toate planurile financiare pe care vrea să le pună în aplicare.

Atunci Franța a căutat să pună Turcia fără nici un menajament politicește sub curatelă. «Nu se dau bani fără garanții politice și financiare».

Așa sună noul principiu al politicii franceze. Era cu neputință ca Turcia să-l accepte și de aceea s'a emancipat de tutela vexatoare a Franței, apropiindu-se de Puterile centrale, de care multe interese o leagă.

Criză ministerială în Grecia. Din Atena se anunță că Kromilas, ministrul de finanțe, și-a prezentat demisia fiindcă ceilalți miniștri n'au aprobat proiectul elaborat de el pentru introducerea unor dări nouă, dar la stăruința lui Venizelos va mai rămânea câteva zile în postul lui. Urmașul lui va fi, spun zările grecești, Valroritis, directorul băncii naționale grecești.

Deochiu și piază rea.

Doctorul Seligmann din Hamburg a publicat o lucrare întinsă în două volume despre deochiu la toate popoarele și în toate timpurile. Revista »Naturwissenschaftliche Wochenschrift« în numărul său din 30 Octombrie 1910, publică o dăre de seamă asupra acestei cărți pe care o numește cu drept cuvânt clasică.

Seligmann afirmă că credința în deochiu e foarte puțin răspândită în Germania și că e din contra, foarte răspândită în Franța și mai ales în Italia. Sub forme foarte diferite, credința în deochiu e universală. Seligmann o întâlnește la Egipteni, în Mesopotamia, la Israelii, la Greci, la Arabi, la popoarele latine, la Slavi, la Ceiți, la Tigani, Mongoli, Malaezi, la popoarele din răsăritul Asiei, la Indiani, Mexicani, Eschimoși, la Negri. Chiar la popoarele civilizate de azi credința în deochiu n'a dispărut cu totul, mai ales la indivizi cari stau pe treapta de jos a inteligenței. Dar nu rareori se întâlnește frica de deochiu și la persoane învățate și sus puse, după cum se va vedea mai jos.

Invinuirea de a deochia se pune pe seama oricui cade păcatul și chiar pe aceea a preoților și capetelor încoronate.

Napoleon al III-lea era înțut drept un om periculos în ce privește deochiu, un jeltator. Papa Leon al XIII-lea era de asemenea un jeltator numai pentru cuvântul destul de neîntemeiat că

mai mulți dintre Cardinalii numiți de el au murit chiar în timpul vieții lui; poate că mureau prea repede după numire și atunci tot era ceva necurat la mijloc. Cu mult mai periculos și mai urât și mai ocolit de oameni a fost din cauza deochiului Papa Piu IX. Binecuvântările acestuia păreau să fie adevărate blesteme. În 1848 el a binecuvântat armatele italiene cari se luptau cu succes contra Austriei; din ziua aceea începură a fi bătute. Un lord englez, îmbolnăvindu-se pe drum, primi înalta binecuvântare și muri numai decât. În 1859 s'a rugat pentru Austria care se lupta cu Franța și Austria fu bătută; și tot așa în 1866 Austria binecuvântată de Piu al IX-lea a fost bătută de Germania. Regele Neapoliului a fost detronat îndată după binecuvântarea pontificală; la fel a pățit și regina Spaniei Isabela.

Arhiducele Maximilian a fost împușcat de Mexicani, după ce primise binecuvântarea lui Piu al IX-lea. Cardinalul Andrea și ambasadorul Austriei Graful Crinelli a murit două zile după audiența avută la papă. Odată papa sluja pentru sfânta Agnes; pardoseala camerei s'a prăbușit și mulți oameni s'au nenorocit. Piu al IX-lea știa de toate astea și căuta să nu mai dea prilej de vorbă oamenilor. În Mai 1869 s'a dat în cinstea lui în Roma o serbare. Fiind rugat să se plimbe și el pe străzi împodobite, se codi deocamdată zicând că de se întâmplă ceva tot pe el cade vina. În cele din urmă primi. Seara însă, căzu de pe pedestal propria sa statuie de ghips din piața Sânti Apostoli și răni multe persoane.

Într'un cuvânt poporul Italian era încredințat că privirea și slujba acestui papă aducea rău și se ferea de ele ca de ciumă.

Un alt jeltator periculos a fost și compozitorul Offenbach. Despre el se zicea că ar dătea unu după altu, când dădeau compoziții de ale lui.

Cântărețele își pierdeau glasul, par'că a fi fost strânse de gât și nu mai puteau cânta aiurea.

Dansatoarea Emma Livry s'a aprins la reprezentarea unui balet de Offenbach. Criticul Gautier avea altă groază de Offenbach, încât nu-i scria nici odată cu mâna lui numele în criticile sale; puneă altă persoană și mai ales pe fiica sa. Chiar și după moartea lui, Offenbach a putut să mai facă rău. În 1881, când se reprezintă »Povestirile lui Hoffmann« a ars renumitul Ring-teatru din Viena. Groaza de Offenbach a ajuns atunci așa de mare încât un sfert de veac nu s'a mai dat în Viena această bucată.

Credințele acestea, și altele mai boacâne, le întâlnim și mai des în vechime și în vârsta de mijloc. Bofile, vremea rea, ploile, piatra și tot felul de nenorociri erau pricinuite numai și numai de anumii oameni, piază rea.

Pe cât de multe au fost aceste credințe greșite, pe atât de multe au fost și mijloacele de apărare.

Aproape jumătate din cartea lui Seligmann e plină de figuri și explicații privitoare la aceste mijloace. Astăzi chiar găsim întrebunțate multe semne, ziceri sau lucruri de acest fel.

Așa, unii bat în masă ca să fie a bine când vorbesc despre vre un plan de împlinit. La noi când vorbim de boala copiilor epilepsia, — în fața copiilor — trebuie să-i tragem de nas ca să fie apărați de ea. Când li adormim le facem semnul crucei, suflând de trei ori în față, ca să nu să deoache. Când li privește cineva și mai ales li laudă, li se face în frunte un »benchiu« cu puțină țernă luată cu degetul mutat în gură de pe talpa ghetei.

Tot în acest scop azi, mai ales, le face în frunte un moț de păr legat cu panglică, roșie. Vorba »să-vă fie de bine« spusă după masă își are începutul în apărarea de deochiu. În ajunul nunței se strică farfuri și alte vase ca să fie apărați de rău însurățeli.

Chiar și vâlul de mireasă își are explicația în ferirea de ochi răi cari ar putea aduce nenorociri miresei.

Foarte răspândită, în apărarea de deochiu și de tot felul de rele e purtarea amuletelor, cari mai joacă și azi rolul destul de însemnat. Artiștii, cu deosebire, poartă amulete.

Așe, vestitul Caruso, nu apare pe scenă fără amulete purtătoare de noroc. Odată a contra-mandat telegrafic o reprezentație, fiindcă la ple-

care nu și găsea talismanul. Și ca el mai sânt mulți. Friederich cel mare, cât era de deștept, nu putea suferi să se întâlnească de dimineață în cale cu o femeie bătrână. Când l se întâmpla aceasta, ședea toată ziua închis în casă, ca să nu pățească vre-un rău.

Noi aruncăm un paiu după popa, care iese de dimineață în drum sau sculpăm de trei ori când ne iese în cale cineva cu coafe goale.

Un semn foarte întrebunțat în țările de Sud mai ales în Italia și nu puțin și la noi, e un semn destul de rușinos. Se face mâna pumn trecând degetul cel mare între celelalte două de lângă el. Italianii li numesc »smochina«. Acest semn are însemnătatea foarte veche reprezentând simbolic împreunarea celor două sexe. Când Piu al IX-lea șea pe străzile Romei, tot poporul li făcea cu pumnul acest semn așa de puțin măgulitor pentru oricine și mai ales pentru un papă.

Se știe că Victor Emanuel la Solferino, ca să și îmbărbăteze armata, îndrepta în spre dușman semnul pomenit căru nu-l putem zice pe românește deși are nume.

Regele Ferdinand I al Neapoliului, când se plimba pe stradă, își vâra din când în când mâinile în buzunar și făcea semnul tainic apărător de deochiu. La noi copii când se joacă de-a zmeul și vor să se încurce și să cadă strigă »cârchiul babă« și își vâra mâinile în buzunar, făcând tot un semn misterios, strângând ceva între mâni.

Unde-va în București anumite persoane nu joacă billiard până ce nu spun celor din prejur »scoateți mâna din buzunar«, ca să se apere astfel de piază rea.

Cel mai puternic talisman contra deochiului a fost în vechime ochiul însuși.

Semnul ochiului li găsim de asemenea foarte des pe corăbii, pe case și pe alte locuri, la Egipteni, în Pompeii etc.

O multime de semne cabalistice au fost întrebunțate de asemenea ca apărătoare de rău. E timp însă să ne oprim.

O. G. Longinescu.

INFORMAȚIUNI.

ARA D, 12 Noembrie n. 1910.

— **Moartea lui I. Cionca.** Din București se anunță moartea subită a profesorului Ion Cionca. Decedatul era de mult timp profesor de limba română la școala comunității evanghelice.

Ion Cionca este primul profesor dela care a învățat limba română Alteța Sa Regală Prințul Carol. Alteța Sa a fost adânc mișcat la vestea morții »iubitului său profesor«.

Înmormântarea a avut loc ieri în 11 Noembrie, la orele 3 p. m. în cimitirul Sf. Vineri.

Cionca era în etate aproape 60 de ani.

— **O nouă piesă de Z. Bârsan.** Iubitul nostru artist dramatic, dl Zaharie Bârsan a terminat — precum ni-se scrie din București — o nouă piesă istorică într'un act. Noua lucrare se prezintă cu niște calități remarcabile. Acțiunea se petrece în timpul revoluției țărănești a lui Horia. Pe lângă coloritul istoric și local, autorul ne dă o dramă care își ține încordat interesul până la ultimul cuvânt. Drama va fi jucată la »Teatrul Național« probabil încă în stațiunea aceasta.

— **Arhiducele Francisc Ferdinand în Ungaria.** Ungaria de Mercuri încoace are niște oaspeți rari la moșia din Bezence, unde contele Festetic a invitat pe moștenitorul de tron Francisc Ferdinand și soția acestuia principesa Sofia de Hohenberg la o vânătoare de fasan. Invitarea la vânătoarea aceasta moștenitorul a primit-o în iarna trecută încă, și era să vină în Ungaria prin luna Octombrie de nu l-ar fi împiedecat drumul la Salzkamergut și călătoria ce a făcut-o în străinătate.

Cu prilejul acestei vânzări de nou s'au rescolit svonurile de maghiaro-fobie cari se deblatează moștenitorului.

Un participant la vânzătoarea aceasta, a făcut unui ziar budapestan următoarele declarații asupra moștenitorului de tron:

Moștenitorul e un om foarte natural și deschis și nici odată nu face pe cei din jurul său să simțască superioritatea situației sale. Vorbește surprinzător de bucuros și de bine limba ungurească și a povestit foarte vesel cu fiul său mai mare de ziua sa onomastică, l-a ținut un toast pe ungurește într-o limbă cu un accent ireproșabil. Arhiducesa de Hohenberg e fermecătoare, cuminte și simplă, care cu adevărat a vrăjit pe toată lumea. În general se vede că augusta pe-reche trăiește în completă armonie sufletească și în fericire deplină unită cu o concepție etică superioară asupra lumii.

Din toate acestea reiese că moștenitorul și-a înțeles foarte bine supușii și chiar și pe compatrioții noștri Unguri, cari la rândul lor încă l înțeleg foarte bine pe arhiduce numai nu vreau să o recunoască.

— **Alcoolismul în Rusia.** De la 1 Ianuarie și până la 1 Septembrie anul 1910 s'au vândut de către Regia monopolului băuturilor spirtoase 54.784.231 vedre de rachiu, adică cu 4.205.504 vedre mai mult de cât în perioada corespunzătoare a anului trecut. Pentru această cantitate enormă, care dovedește că monopolul n'a influențat asupra micșorării consumației, statul a încasat suma de 466.762.514 ruble adică cu 34.819.889 ruble mai mult de cât în aceeași perioadă din anul 1909.

— **Averea lui Kainz.** Din Berlin se anunță că averea rămasă de artistul Kainz se va vinde la meza și acesta va avea loc în salonul negustorului de artă Letke din Berlin. Înainte de toate se vor vinde mobilele între cari sânt lucruri antice de mare valoare ale capodoperelor de dulgherie franceză, pe urmă desemele originale ale artistului și tablourile între cari e și o creațiune a celebrului pictor englez Van-Dyck care singură reprezintă o avere. Atracțiunea cea mai de seamă pentru amatori va fi de sigur colecția prețioasă de obiecte pe cari artistul le a primit în dar de la Ludovic, regele Bavariei, care era unul dintre cei mai sinceri admiratori ai lui Kainz. Toată averea aceasta care a făcut fericirea vieții artistului, odată idolul iubitorilor de artă, va ajunge în mâinile vulgului profan, a unor parveniți cu suflete sterpe și pungile pline cari nu vor înțelege nici odată frământările cari au învăluit sufletul marelui artist. Frumoasa bibliotecă a lui Kainz, compusă din o bogată colecție științifică și literară se va vinde numai anul viitor.

Pocesul de presă al guvernului coaliționist. Curtea cu juri dela tribunalul din Budapesta a pus ziua de 21-23 Noembrie ca termen de desbatere a procesului de presă intențat de guvernul coaliționist contra ziaristului Habár. În zilele acestea se vor desbate acuzele prezentate de Kossuth și Mezössy Béla. Curtea cu juri a luat dispoziție ca procesul pentru acuzele îndreptate contra lui Apponyi, Andrásy și Darányi să se unească cu acestea și vor avea loc de desbatere în 25-26 Noembrie.

— **Turburările din Semic.** Despre turburările din Semic sântem rugați să publicăm următoarele: »Vă rog să desmințiți, că țărani semlacani au atacat cu furci și coase pe mai mulți membri ai unui consorțiu care, e drept, voia să cumpere averea de aici a fondului religios unguresc. Fapt e, că țărani au bătut pe proprietarul jidan Spitzer, căruia i-au spart și ferestrele casei, pentru că voia să-i tragă

pe sfoară. Jandarmeria a fost chemată de Spitzer, care, probabil, a informat apoi ziarele ungurești despre »răscoala« țărănilor de-aici. Vă asigur însă că știrile ziarelor ungurești au fost exagerate, deoarece turburări mai serioase nu s'au întâmplat. Semlacanii au cumpărat numai 500 jughere și, e drept, că 1 jugher se vine la 2000 de coroane, dar spun țărani, prețul acesta nu e mare, căci pământul e foarte roditor și sânt și câteva jughere de pădure.»

Semlacanul.

— **Inmormântare.** Ni-se scrie din Petrovoselo: Vrednicul preot din Petrovoselo, parohul Ioanichie Neagoe, în ziua de 25 Octomvre a. c. a fost crud lovit prin pierderea iubitei sale soții Anastasia născ. Borca.

Jalea, ce a lăsat în urmă fericita răposată a pătruns nu numai inima întristatului ei soț, ci s'a răsfirint și asupra multor inimi de prin mari depărțări.

Cortejul funebru a fost de tot imposant și demn de vrednica femeie, care a strălucit prin calitățile ei frumoase.

Carul funebru era încărcat de coroane.

A venit să dea salutul din urmă pentru răposată tot satul în frunte cu copii de școală în număr de câteva sute; au fost prezente diferite delegațiuni precum ca a oficanților comunali din loc, întreg corpul învățătoresc din loc și din satele vecine mulți învățători, membrii Reuniunii de înmormântare în corpore, membrii corului din loc, cari au dat și răspunsurile funebre, delegațiuni din partea institutelor financiare: Steaua din loc, Sentinela din Satul nou, Sentinela-filială din Sân-Mihailu, oficanții superiori dela judecătoria cercuală, societatea pompierilor etc. apoi numeroși cunoscuți și cunoscute.

Prohodul s'a oficiat de 7 preoți în frunte cu Preacuvioșia Sa Dl Dr. Iosif T. Badescu, ca delegat din partea Preasfințitului Domn Episcop Miron.

Prezența Preacuvioșiei Sale însoțit de dl referent școlar St. Jian a făcut o eselență impresie. Mai ales predica, auzită de popor din gura unui atât de mare dignitar bisericesc a fost ascultată cu o deosebită evlavie. Toți au rămas mulțumiți, că au avut parte să vadă pe »vlădică«. Pentru întristatul soț cuvintele Preacuvioșiei Sale au fost adevărat balzam de mângăere.

Dumnezeu, să l mângăe iar defunctei să i fie țărina ușoară!

— **Recordul unei aviatoare.** Din Newyok se anunță că Ecaterina Wright sora fraților Wright, care însoțise pe Wilbur și în drumul său prin Europa a făcut un frumos sbor pe câmpul de aerostație din Dayton, ridicându-se în aer cu un aparat sistem Wright după ce pentru a înlocui pe un tovarăș de drum încercase pe aeroplan o greutate de șaiszeci de chilograme. Ecaterina Wright ridicându-se în aer pe câmpul dela Dayton a sburat spre est dela Ohio și s'a întors iarăș la punctul de plecare, după ce făcuse un drum de o sută chilometri petrecând în aer o oră și treisprezece minute. Drumul acesta făcut de domnișoara Wright a fost atât ca distanță cât și ca durată cel mai lung din câte au parcurs aviatorii femeni și înseamnă cel mai nou record al aviațiunii. O spectatoare din publicul cere a asistat la ascensiunea aviatoarei, i-a oferit o frumoasă brățară de aur împodobită cu un diamant frumos.

— **Prelegere publică.** Azi Duminecă în 13 l. c. la orele 5 d. a. dl profesor Nicolae Mihulin va prelege în sala cea mare a seminarului diecezan despre: »Lupta contra alcoolului și Ordinul Bunilor Templieri«. On. public românesc este rugat de a lua parte în număr cât de mare.

— **Impăratul Wilhelm cătră recruți.** Săptămăna trecută când recruți regimentului de gardă din Potsdam au depus jurământul, după vorbirea preotului militar, împăratul Wilhelm le-a

adresat următoarele cuvinte, cari merită să fie însemnate.

«Cu durere observ, că în timpul mai recent recruții îmbracă uniforma cu mai puțină bucurie, ca în trecut. Totuș sperez că regimentul acesta face excepțiune și că soldații regimentului de gardă totdeauna vor implini cu bucurie și mare supunere ordinul superiorilor. O aștept aceasta cu atât mai vârtos, că regimentul de gardă va beneficia de favoruri excepționale.

S'a afirmat, că orașul Potsdam este grădina iubită a regilor prusiaci. Regimentul de gardă e regimentul meu și permit, ca gardișii să se plimbe prin grădina mea, ca și acasă în curtea cazarmii: — fără sabie și armă. Fiți religioși — a terminat împăratul, — pentru că religiozitatea este paza cea mai sigură și sinceră a soldatului...»

— **Testament curios.** Înainte cu câteva luni în Londra a murit o femeie avută, care întreaga avere în preț de două sute mii coroane a lăsat-o pe seama spitalelor și azilelor. Despre înmormântare a dispus, ca rămășițele ei pământești să se folosească spre scopuri științifice, iar pe urmă corpul să i-se așeze în sicriu și petrecut numai de doi înși să se înmormânteze în cimitirul cel mai apropiat. De-asupra mormântului a lăsat să i-se pună o mică cruce cu litere inițiale a numelui ei și ziua morții.

— **Arestarea unui luptător.** Poliția din Sofia a cerut telegrafic căpitanului de poliție din Budapesta să aresteze pe luptătorul bulgar Zancoff Neuzoff, care a fost osândit de autoritățile bulgărești la doi ani de pușcărie pentru mai multe furturi împreună cu spargere. Luptătorul e angajat la un circ din parcul Budapestei și fiind cunoscut în capitală doi agenți secreți s'au prezentat la locuința lui și l'au adus la secție.

Auzind despre ce e vorba luptătorul a protestat cu toată energia contra arestării sale, dar orice protestări au fost zadarnice căci el a rămas în arest preventiv și azi va fi predat autorităților bulgare.

— **Averea Mariei Haverda.** Falmoasa eroină a procesului, care a ținut în conștiință agitație țara întreagă — vreme de un an și jumătate — a moștenit o avere frumoasă: Se știe că bătrînul Baltazar Haverda, înflunțat de cel din apropierea lui murind a făcut testamentul așa fel că nici partea legală ce i-se compete Mariei Haverda, nu i a lăsat-o ei. Aceasta a atacat testamentul, făcând proces pentru recunoașterea dreptului ei și procesul acesta a durat patru ani și jumătate. Contra legătarilor din testament a făcut arătare criminală pentru înstrăinarea lucrurilor cari formează moștenirea răposatului. Scurtă vreme după aceasta a urmat asasinarea mamei sale, a trecut apoi trei desbateri la curtea cu juri și Maria fata bogatului Haverda a ajuns în pușcărie alături de criminali. Acum după două luni de temniță, tribunalul din Szabadka a nimicit testamentul lui Baltazar Haverda și din moștenirea lui a obligat pe moștenitori să plătească Mariei Haverda 78.800 coroane, partea ce i se compete prin lege. Decisul tribunalului s'a predat și pușcăriei, dar cine știe de-l va rămănea ceva din averea asta, căci creditorii au năpădit din toate părțile ca un nor de locuste asupra ei. Și chiar dacă i va rămănea, moștenirea aceasta a venit prea târziu, căci nu se va putea bucura de rodul crimei ei, decât după doisprezece ani de robie, când nu va fi rămas dintrânsa decât umbra și ruina celei de altădată.

— **Demonstrațiile din Mexico.** Referitor la demonstrațiile antiunioniste din Mexico, ziarul »Lokalanzeiger« scrie: Cu prilejul manifestațiilor din Mexico au fost omorâți mai mulți americani și pe unul dintre ei l'au spânzurat de stâlful unui felinar. În momentul când mulțimea, înfuriată a sărit și a smuls steagul unionist de pe ambasada americană călcându-l în picioare ministrul plenipotențiar voind să l împedecă manifestații au împușcat asupra lui, dar din fericire fără să l fi putut alege. În presa mexicană încă

Pentru cumpărare
de
pălării pentru copii și domni
cel mai bun magazin e a lui
SUC. EMMER FERENCZ
Weismayr Ferencz
Timișoara, centru, strada Hunyadi.

se manifestă o învină foarte ostilă unioniștilor. Mai multe sute de manifestații au fost arestați de trupele cari au fost introduse în oraș.

La manifestația de Jol lumea a spart toate geamurile dela casele comerciale germane, distrugând și cauzând pagube simțitoare. Pentru a preveni un eventual atac, consulatul e păzit de poliție. Tot orașul are aspectul unei cetăți asediata și distruse de gloanțele dușmanului. Dispozițiile de siguranță luate de poliție au împiedecat manifestațiile ce se plănuiau ulterior. Ministrul de externe pentru a salva situația a făgăduit că va face tot ce-i stă în putere pentru a împăca lucrurile, căci guvernul statelor unite a făcut deja pașii de lipsă pentru a și cere satisfacție și a protestat contra celor întâmplate. După toată probabilitatea împăcarea se va face grabnic căci guvernul uniunii a hotărât să nu facă nici o greutate.

— **Intâlnire de domnitori.** Din Darmstadt se anunță, că ieri împăratul Wilhelm al Germaniei a întors vizita țarului. Trenul special a sosit la orele zece la stațiunea Egelsbach, unde nu numai țarul ci și marele principe de Hessen a așteptat sosirea împăratului. Împăratul a salutât întâi pe marele principe apoi pe țar. Amândoi domnitorii s'au îmbrățișat și sărutat, apoi au plecat cu automobilul la castelul din Wolfsgarten, unde la ora 1 a fost prânz de gală. Tot în același zi împăratul Wilhelm a călătorit mai departe la Donaueschingen unde va lua parte la vînătoarea aranjată de prințul Fürstenberg.

x **Cine de sigur vrea să aibă ultoaie sănatoase.** să se adreseze cu toată încrederea de mult meritata și binecunoscuta firmă de ultoaie de viță, alui Vitye Miklós din Ocsanád, (cott. Torontal) de unde se pot procura soiuri de viță a mericană din patrie, pe lângă prețuri ieftine și serviciu conștiincios, demn de toată încrederea.

x **Îți recâștigi sănătatea!** Slăbirea și durerile închează, ochii, nervii, mușchii și vinele și se întăresc, vei avea somn plăcut și curînd te vei întrema pe deplin, dacă folosești fluidul Elsa a lui Feller. O duzină de probă franco 5 cor. Singurul preparator este farmacistul Eugen V. Feller, Stubica, Centrale nr. 122. (com. Zăgráb).

— **Atragem atențiunea on. public asupra anunțului lui Eugen Lieblich,** Sibiu, str. Erzsébet Nr. 56, publicat în numărul de azi al ziarului nostru, pentru că atelierul fotografic a lui Lieblich este aranjat foarte modern și cu aparatele cele mai noi prin ce îi întrece pe toți fotograful din Sibiu. Toate lucrările în branșa aceasta se execută artistic și cu prețuri moderate. Specialist în fotografierea copiilor.

Mihal Radu croitor pentru domni, Cluj (Kolozsvár) strada Jókai Nr. 2. se recomandă on. public român.

x **Când cumpărați ochelari,** a dresați-vă la magazine cari au în vedere nu numai interesul bănesc, ci vă spun sincer dacă e lipsă și de consultație medicală. Pentru înțelegerea strictă a acestui principiu și pentru serviciul conștiincios, recomandăm prăvălia de articole optice Seelenfreund din Kluj-Kolozsvár piața Jókai 2. unde găsiți termometre, grade, binocle, ochiari, barometre de prima calitate. Repaturile se fac cu precizie și grabnic.

x **Sanatorul »Liget«** a Drului Jakob în Budapesta primul sanator pentru boale interne din Europa, din pune de toate mijloacele de vindecare și laborator pentru examinat. Mii de diabetici, reumatici, bolnavi de splină și de inimă, cari pînă acum au cercetat sanatoriile din străinătate, acum vor găsi institut corespunzător aici în țară, așadară această instituțiune culturală cu poziție admirabilă împlinește și un gol. Sala cea mare a mașinelor mecanice de vindecare a sanatorului este provăzută cu mașini după sistemul Zanpre și cu scâlzi aieriane.

x **O reformă în advocatură.** Deoarece proiectul lui Székely în câteva luni va deveni lege, toți aceia cari pînă la intrarea în vigoare a legii nu și vor cîștiga doctoratul, cu doi ani mai tîrziu numai vor putea fi advocați independenți. Cari voiesc, ca legea nouă să nu-i stînjenească și astfel să cîștige doi ani, aceia să se adreseze către Seminarul de drept al Dr.-ului Dobó (Cluj, Bolyai-utca 3.), cu ajutorul căruia în 6 săptămîni pot depune un riguros. Aceasta e foarte consult, deoarece materialul riguroaselor în urma reformării universitare s'a înmulțit în mod neobișnuit. Institutul împrumută însemnările înlocuitoare de manuale, ce cuprind toate întrebările dela riguroase, din cari apoi pe cei pregătiți acasă îi pregătește pentru cursul de recapitulare scurtă. Cartea »Jogi vizsgák elétele« apărută de curînd se trimite gratis.

x **Pécsi Henrik,** fabrică de împletituri de sîrmă și site din Budapesta VI. Arena utca 126. Această excelentă anteprișă, atît ca material cît și ca execuție și trăinicie neîntreruptă pregătește în atelierul instalat cu toate mașinile moderne împletitori de sîrmă de alamă, alamă țincuită și fier în orice calitate, vînturători de bucate și treere, apărătoare pentru pomi, împletitori de sîrmă, pentru plafoane, mașini și garduri, grilajuri sepulcrate motoare sau cuptoare, rețele de sîrmă pentru tennis, cotețe cu stîlpi de fier și coperiș din plăci și șghiaburi de metal practice contra insectelor, pregătește apoi îngrădirea curților, galițelor, grătare, coșnițe, apărătoare pentru coșuri, saltele din sîrmă de oțel. Producțiunile fabricii se recomandă nu numai prin execuția ireproșabilă și calitatea materialului, ci și prin prețurile deosebit de moderate, drept aceea să ceară fiecare prețcurentul ilustrat și minuțios al firmei.

Dr. Stefan Tămășdan,

medic univ. specialist în dentură,
Arad, vis-à-vis cu casa comitatului.
Palatul Fischer Eliz. Poarta II.
Consultații dela orele 8—12 a. m. și 3—6 d. a.

ECONOMIE.

Terenuri petrolifere lângă Blaj. S'au descoperit terenuri petrolifere acum din nou în apropierea Blajului, comuna Iclandul-mare, pe moșia văduvei Kabos. O anchetă de specialiști, exmiși la fața locului de către guvernul din Budapesta au constatat că bogăția acestor terenuri petrolifere este egală cu aceia dela Nagy-sárma și se vor pregăti planuri de exploatare.

Carne de România. Ziarul «Univer-sul» din București scrie, că guvernul român a intervenit la guvernele Monarhiei noastre, ca să concedă, în mod provizor, exportul de carne tăiată în abatorul din Iași, pentru că abatorul ce e plănuit a se clădi la Burdujeni spre scopul exportului de carne în Monarhie, numai anul viitor va fi gata. Greutatea chestiunii constă în aceia, că convenția comercială încheiată cu România stipulează condițiunea, ca la tăierea vitelor, pentru Monarhie, să fie de față câte un veterinar din Austria și din Ungaria, ceiace la abatorul din Iași nu se poate. Se afirmă însă că ministrul de externe vienez, în conțelegere cu miniștii de agricultură ungar și și austriac, ar fi aprobat provizoratul, cerut de România.

Situația agricolă din Ungaria. Din raportul ultim al ministerului ungar de agricultură extragem următoarele date asupra recoltei și a stării sămănăturilor: Timpul a fost mai mult uscat, peste zi mai domol, noaptea rece, iar dimineața adeseori cu neguri și chiar cu brumă. Cu toate acestea sămănăturilor nu le a strîcat timpul acesta. Deși umezeala a cam lipsit, lucrările de toamnă cu sămănatul etc. s'au putut îndeplini mai peste tot locul în condițiuni destul de mulțumitoare. În unele locuri aceste lucrări au trebuit întrerupte sau amânate din cauza șoarecilor de câmp, cari fiind timpul uscat și nu prea rece, s'au înmulțit în timpul din urmă într'un mod neobișnuit. Astfel deodată cu aratul și sămănatul de toamnă au trebuit a se îngriji economii și de stîrpirea șoarecilor de câmp, atît de strîcicioși sămănăturilor.

În special cuprinde raportul ministerului de agricultură următoarele date:

Rapița de toamnă. Sămănăturile timpurii sînt frumos încoțite și se dezvoltă bine, pe când cele mai tîrziu se arată mai slăbuțe. În general se simte lipsă de ploaie. Pe alocurea se arată deja strîcicluni mari de șoareci.

Porumbul s'a cules peste tot locul în țara întregă. Chiar și tălaturul cocenilor e aproape terminat. Timpul din urmă foarte priincios a făcut ca porumbul să se desvolte și să se coacă bine, așa încît recolta a întrecut în multe locuri aș-

teptările economilor. În țara întregă s'a cullivat cu porumb în anul acesta cca 4.301,141 jug. cat. și se așteaptă o recoltă generală de 49.28 mil. mîji metr. ceace corespunde la 11.45 m. metr. de jugăr. Recolta anului anterior a fost de 41.11 mîji metr.

Cartofii s'au scos mai peste tot locul, afară doară de înțiturile mai muntoase, unde acuma e în curgere scoaterea lor. Sorteile mai timpurii de cartofi au dat rezultate bune, pe când cele mai tîrziu nu tocmai. Cartofii din această sortă au rămas ceva mai mici în urma lipsei de umezeală și a strîciclunilor de peronosporă. Pe un teritor de 1.052.232 jug. în toată țara se așteaptă o recoltă de 46.27 mil. m. metr. sau 43.97 m. metr. pro jugăr. Recolta anului trecut a fost de 49.95 mil. mîji metri. Legumăriile și păstăioasele au dat recoltă bună. Varza asemenea.

Napli de nutreț ca și cel de zăhar acuma se scot; rezultatele sînt bune, pe alocurea chiar foarte bune.

Nutrețurile artificiale arată o nouă creștere în timpul din urmă în părțile cercetate de plol. Luțerna au cam strîcat-o șoarecii.

Culesul viilor e terminat cu rezultate în general foarte slabe.

Poamele de iarnă asemenea s'au adunat și rezultatele sînt și aici foarte puțin satisfăcătoare. Excepție fac merele și nucile.

A 22-a adunare generală ordinară a «Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiu», în conformitate cu programul de lucru al numitei Reuniuni, se va ținea în una din Duminecile proxime în frumoasa comună Poplaca.

Expozițiile în Timișoara se va organiza în 1916, conform unei hotăriri aduse de camera de comerț și industrie de acolo.

Redactor responsabil: Iulia Giurgiu.

«Tribuna» Institut tipografic, Niclin și conv.

Cele mai bune

oroloage de turn

le pregătește:

Nádler A.

urmașul lui Leutwyler F. E.

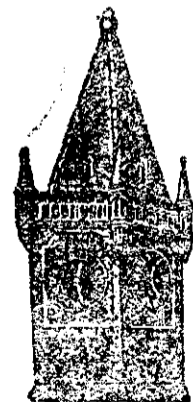
**Budapesta, VII,
Strada Práter Nr. 9.**

- Execută și invențiuni. -

Preț-curent și prospect
— la dorință gratuit. —

Acci cari se vor provoca la
ziarul Tribuna primesc favor.

- Fondat în anul 1891. -

Dentist român în Arad.

VIRGIL MUNTEAN
Szabadság-tér Nr. 3. Lângă farm. Rozsnyay.

Dinți artificiali în cauciuc dela 4 cor. în sus. Coroane de dinți în aur 24 cor. Dinți cu șurub în aur și platină 20 cor. Poduri în aur și aluminium, cari nu se pot scoate din gură, în preț cât se poate de moderat și în rate lunare. — — — Garanția până la 10 ani. Reparaturi la pieze făcute de mine se efectuează gratis. Celor din provincie se efectuează lucrările în aceeași zi.

Schimbare de local!

Schimbare de local!

BEREGSZÁSZY LAJOS

blănar de modă pentru domni și dame și-a schimbat localul din piața Peștelui nr. 13, în strada Deák Ferencz 32 (casa Sarlot).

Am onoare a aduce la cunoștința on. public că primesc, orice comande de blănărie, prefaceri, reparaturii îngrijiri peste vară, pe lângă prețurile cele ma moderate. Cerând sprijinul on. public, rămân cu distiusă stimă:

Beregszászy Lajos, blănar.

Am onoarea a atrage atențiunea on. public asupra noului meu atelier cu instalații electrice, pentru tâmplăria **Edificiilor și mobile** în care primesc orice lucrări din ramul acesta. Scopul de căpetenie mi-e să furnizez cele mai bune lucrări, pe lângă prețuri ieftine și serviciu culant.

Depozit permanent de mobile gata.

Cu stimă:

SZÉLES SÁNDOR, tâmplar artistic.

Oradea-Mare, Hármas-utca 5-7. Telefon intra și extra urban 992.

Albert Dobó,

giuvargiu, Kolozsvár, **Mátyás király-tér 15.**
(Telefon 842). Fost prăvălia Husznik. (Telefon 842).

Prefăcând și asortând de nou magazinul de clasornice și giuvaricale al lui **Husznik János** îl continui eu.

Mare deposit de clasornice și giuvaere și articole de argint veritabil și de China. Mare atelier de reparaturi. Ochelari se pregătesc după comandă medicală.

Atelier artistic pentru fotografii
E. DAJKOVITS,

ORADEA-MARE
palatul SAS.

Favor extraordinar începând cu azi.

6 buc. fotografii matte format cabinet 12 Cor.

6 buc. fotografii matte format vizit . . 6 Cor.

Fotografiile executate splendid pe pânză tot atât. Pentru fotografiile de nuntă, cadrul gratuit.

Credit pe ipotecă, pe cambii și pentru oficianți mijlocește

Herzog Sándor

A R A D,
str. Weitzer János 15.
Telefon nr. 376.

Horváth István

fabricant de instrumente muzicale în Budapesta, Rákoczi-ut 51.

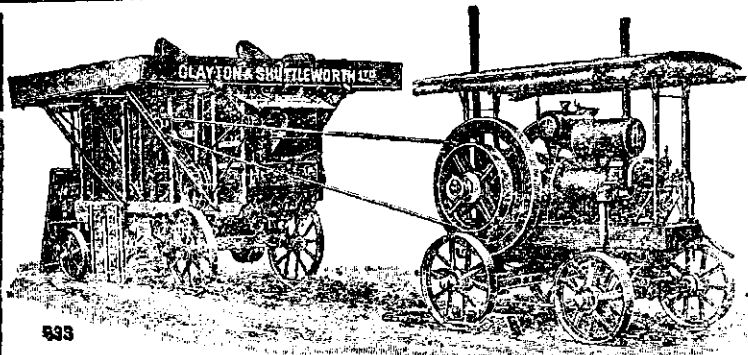

Recomandă pe lângă prețuri moderate

pianuri, cimbale, pianine, violini, flaute, **harmonice**, precum și tot-felul de instrumente muzicale. Prețul școlii Kulifay pentru învățatul cimbalei 7 cor. Țin în depozit piese românești pentru cimbală. Catalog (ilustrat) de prețuri la dorință se trimite gratis și franco.

Aduc la cunoștința on. public că **mi-am mutat ospătăria** din Boros-Béni-tér No 2 la No 4, vis-à-vi de moara Széchenyi. Vinuri curate, bucătărie gustoasă, în fie-care Vineri tocană de pește, trebere și rachie de prună. Roagă binev. sprijin **Égető Jánosné.**

Mare depozit în **CLUJ.**
Inspecția inginerului gratuit.

Agentura fabricii de mașini agricole:
Clayton & Suttleworth Ltd.

Motoare cu olei brut.
Tulumbe cu motor cu gaz.
Motoare cu benzină.
Oleiuri de uns.

Anteprișa agricolă comercială ardeleană
Dr. Oliver Osztián & Comp.
Cluj (Kolozsvár), Ferenc József-ut Nr. 31.
Telegramadr: Colobiale Kolozsvár.

Telefon interurban No. 934

Articole de specialitate.

Cereți prospecturi.

„PANCIOVANA“
Institut de economii și credit, societate pe
acții în Panciova.

Avis!

Domnii și Institutele, cari au primit prospecte și liste de subscriere de acțiuni din emisiunea III. dela institutul de economii și credit »PANCIOVANA«, fiindcă cu 1 Decembrie 1910 expiră termenul, sunt rugați a remite aceste prospecte și liste, până la termenul indicat.

Direcțiunea.

CROITOR ROMÂN.

Am onoare a aduce la cunoștința onoraților domni, preoți și învățători, precum și întregului public român, că mi-am deschis în Pâncota (Pankota) Str. Principală o

croitorie modernă

unde pregătesc totfelul de haine bărbătești, precum: saloane, sacouri, paltoane ușoare și de iarnă, pardesiuri etc. Mai departe efectuez și prenoesc: odăjdii bisericesti precum: prapori, patrafiri, reverenzi ș. a.

Rugând binevoitorul sprijin al on. public român, semnez cu deosebită stimă:

Gheorghe Drăgălina,
croitor.

Serviciu conștiințios!

O prăvălie mixtă

1870, bine situată, cu drept de birt și trafic, în comuna Gerbovec lângă Bozovics (comit. Caraș-Severin), e de predat unui conducător cu o cauciune de 500 Cor. ori de vândut cu condițiuni favorabile. Doritorii să se adreseze lui **Petru Bărsan**, mare comerciant în Bozovics.

Imprumuturi cu amortizație și împrumuturi pentru funcționar, vinderea și cumpărarea de moșii și parcelarea lor o mijlocește mai avantajos: =

Biroul de intermedare:

■ **Vig Lajos** ■

Arad, Piața Arpád Nr. 5.

— Telefon Nr. 671. —

Doctorul F. Grünfeld:

Secretele sexuale.

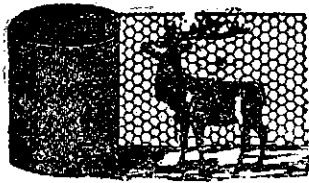
Sfaturi pentru ambele sexe.

Prețul 1 Cor. (10 fil. porto).

Se poate căpăta la Librăria Tribunei.

Fabricație din țară prima calitate! Stoboare de sârmă tari și trainice!

In atenția arhitecților, agronomilor, proprietarilor de vii, p. vile grădini, terenuri de vițătoare etc.

PÉCSI HENRIK

fabrică pentru împletituri de sârmă
BUDAPESTA, VI., Aréna-ut 126 sz.
Telefon 120-89. — — — Telefon 120-89.

Trimit și instalez împletituri de sârmă pentru mașini, împletituri de oscilat, stoboare pentru case și vile, împreună cu uși și porți puternice.

!! Cele mai frumoase rețete !!

Prețuri ieftine! Prețuri ieftine!

Mai furnizez: ciururi pentru cernut prund, coșite pentru nisip, burleane pentru schintei, coșite pentru nutreț, botnițe pentru boi și stoururi pentru ferești de orice mărime.

:: Liste și prospecte de prețuri se trimit gratis. ::

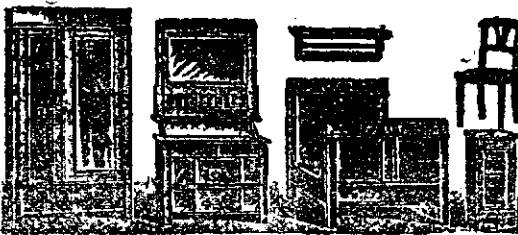
ANUNȚ.

La proprietarul Ioan Popescu în Magyarád se află de vânzare în cvant mare și mic:

vin vechiu și nou
de Măderat.

Magazin de mobile

KUNSCH ANTAL
tâmplar de edificii și mobile
NAGYENYED, Rozsa-utca.
(Vis-à-vis de casa comitatului.)

Primește orice lucrări de edificații. Are în depozit aranjamente complete pentru odăi, lucrute în atelierul propriu în cel mai modern stil, dela cele mai ieftine până la cele mai bune, după planuri proprii sau la comandă. — Pentru lucrările mele primesc garanția cea mai extremă. **Mare asortiment de mobile de alamă și fier, deasemenea și fotolii.**

Birou de informație.

Cunoscând multele lipsuri ale publicului românesc din provincă, m'am hotărât să deschid în **Budapesta** un

Birou de informație.

Ori-ce informație referitor la petițiile înaintate la ministerii, Curie, judecătorii etc., ori-ce informații comerciale și în general în ori-ce cauză — dau în decurs de 2—3 zile, ori-și-cui resolvând toate chestiile în modul cel mai cinstit.

Fac mijlociri comerciale, comanda, etc. etc.

Taxa pentru informație 3 cor. și specele de poștă pentru răspuns.

L. Olariu, Budapesta,
Budapest, Lajos utca No. 141. III/19.

NICOLIN - Timișoara - (Centru).

str. Takarek-pénztár 4.

== Articole de coafură specială. ==

Chignone, împletituri, turbane, plete, transformării, peruce, bandouri.

Specialității de parfumerie, garnituri pentru curățitul mânilor, noutăți de piepteni, orno și antrepozite pentru păr.

Mare depozit în articole de toaletă, ape de păr, pudră.

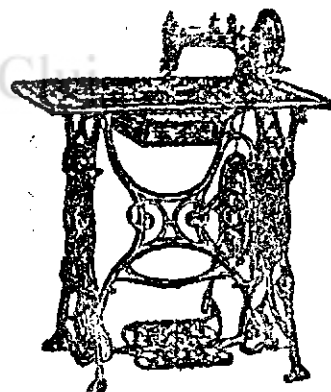
Primul salon pentru frizat, conservarea, ondularea, spălarea, colorarea și curățirea părului și a mânilor din Ungaria de sud.

: Prețuri moderate. :

Comandă prin poștă se efectuează prompt. Preț curent gratis și franco.

STAMM EDE succesor RESCH FERENCZ,

atelier de mașini de cusut și biciclete
în TEMESVAR, strada Merczi 4.

Are magazin de mașini de cusut PFAFF de toată mărimea și cu prețurile moderate. Mare asortiment de Goarne. Prețurile se pot solvi și în rate.

Cele mai noi Patefoane, fără schimbarea acului, pe lângă prețuri convenabile.

Telefon nr. 459.

Preț-curent la dorință trimite gratuit.

Fabrica de motoare A. G. din Drezda.

Cea mai veche și mai mare fabrică de motoare din Germania.

Expedează renumitele motoare și locomobile de benzin, ulei brut, gaz și petrolu precum și motoare absorbitoare de gazuri. — — —

Noutăți neintrecute.

— Generator absorbitor de gazuri —
UNIVERSAL.

Specele de mănare și puterea de cai costă numai 1 fil. pe oră.

Reprezentat general:

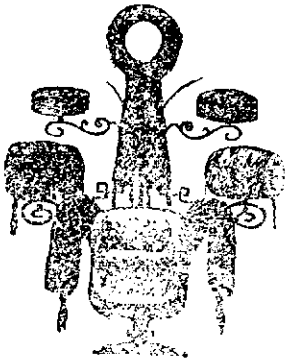
Ignác Gellért & Comp.
Budapesta, Teréz körút 41. — Telefon 12-91.
Garanță deplină. — Condițiuni favorabile de plată.

Magazinul de blănărie și cojocărie

Ilie Șteflea

Sibiu—Nagyszeben, Grosser Ring No. 18.

Își recomandă în atenția on. public din localitate și provincie **bogatul asortimentă delb nărie** cu prețurile cele mai convenabile. Articole de fabricație proprie; mantale de blană, blane de călătorie, — manșoane, boale căciuli pentru domni și doamne ultima modă și lucrute cu gust. Prețuri ieftine. —

Primește orice lucrări de blănărie pentru prefacere, căptuire, căptușirea și colierea mantalilor. Serviciu prompt și conștiințios. Numai marfă bună și execuție de I-u rang.

„IANER“ cremă neunsuroasă.

Cel mai nou product higienic pentru curățirea părului și înfrumșețarea lui. Înlătură petele galbene, bubele pricinuite de înfierbânteli, sgrăbunțe și alte necurățenii de piele. Crema aceasta ziua se poate folosi mult mai cu succes. 1 teglă 1 coroană.

„Ianer“ pudră. E non plus ultra pudrei. Bună la baluri, saloane și de zilnic folos, care acopere încrejurile și e cu totul nesticăcioasă. În culorile: roza, albă și cremă 1 cutie 1 coroană.

„Ianer“ săpun 1 bucată 60 fileri.

„Ianer“ pastă pentru dinți 1 doză, 1 cor.

„Ianer“ apă pentru gură Bună pentru dinții scorburoși și gingiilor burețoși, contra mirosului greu de gură. 1 sticlă cor. 1-60; jumătate sticlă, 80 fileri.

„Ianer“ esență pentru păr Excelentă pentru înălțurarea măreței și contra căderii părului 1 sticlă, 1 cor. 30 fileri

„Ianer“ pomadă pentru creșterea părului. 1 teglă 4 coroane.

„Ianer“ vâpseală pentru păr pentru a colora în negru, brunet or în blond părul sur și cărunț. Nereușita colorii e exchisă. La comanda să se noteze că părul încărunit în ce colorare să se vâpsească (negru brunet). Un carton 4 coroane

„Ianer“ apă care face părul blond Pentru a vâpsi în timp scurt, în băl, auriu, părul blond, roșu, chiar și brunet ori negru. 1 sticlă 4 cor.

Discretă și zilnică expediție cu poșta. — Telefon 476.

Pentru înconjurarea contrafacierilor numai „Preparatele lui Rudolf Ianer“ ieșite din farmacia sa ca valoare și se pot căpăta la

Farmacia „Maria ajutătoare“ a lui Rudolf Ianer, Temesvár, Gyárvaros Fő-ut 70.

Fond. în a. 1860.

NÁDER J.

măiestru

ARAD, palatul minoritan.

Ține în magazin cele mai excelente **cușite de buzunar** cu tălș englez și Solingen, **cușite de bucătărie** din oțelul cel mai bun ș. a. **cușite** pentru curățitul legumelor, pentru tălătul prăjiturilor, pentru carne, șuncă, salamă și cușite pentru caș. **Cușite** pentru măcelari și cărnățari, de junghiat și pentru curățitul intestinelor.

Pentru barbieri și frizeri: mașini de tuns, briciuri foarte fine, ascuțite, pre-um și articlii mănufiori. — **Recvizite** de masă din Alpaca și paxlon, de prima calitate. — Ori-ce reparări de brânșă aceasta precum și ascuțire, le execut în atelierul meu, instalat cu electricitate, pe lângă — **prețurile** cele mai moderate. —

Cea mai veche prăvălie de mașini de cusut și biciclete din Ungaria-de-aud.

Distins în Timișoara la anul 1891 cu marea medalie de argint.

Fondat la 1860.

Reinhold ZOLLER

măiestru mechanic
FENÉRTÉPLOW
Schillergasse 8.
lângă „Burg“.

Își recomandă on. public din

loc și provincie **marele său atelier mechanic unde se repară tot felul de mașini de cusut și biciclete.** Ține în depozit tot felul de **gramofoane și plăci.**

Ține în deposit cele mai bune biciclete noi, mașini de cusut și obiecte de casă și industrie, așa d. e. părți singurate de mașini și biciclete.

Prețuri moderate Serviciu prompt.

Vânzare de altoi de viță.

Cine vorește struguri frumoși și sănătoși să se adreseze cu încredere către **VITYÉ MIKLÓS** la firma de viță de vie condusă cu multă conștiință în

— **Ös-Csanád**, — (com. Torontál) unde se găsesc cele mai variate altoaie de calitate I mă, soiuri de viță de vie pentru vin și struguri de conservat, precum și viță americană, netedă și cu rădăcini deasemenea se găsesc vițe de rangul II

cu prețul cel mai ieftin. Soiuri pentru chioschuri. **Preț curent** trimitem gratis și franco. **Prăsirea galițelor** de soiuri orpington. **Mare asortiment** în altoi de pomi și trandafiri.

Dintre multele scrisori de recunoștință, publicăm una singură:

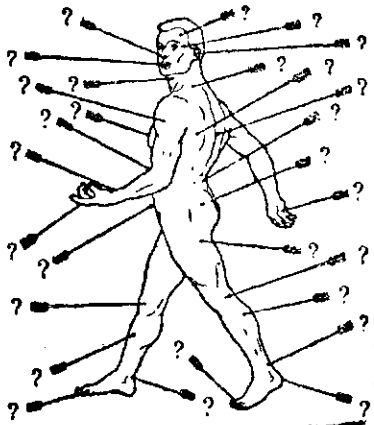
Mult Stimat Dle! Cu altoiurile expedate de curind sunt foarte mulțumit.

Békéscsaba, 16 Octomvrie 1910.

Réti Béla, farmacist.
Se primesc comande pentru expedarea de toamnă și primăvară.

AI DURERI?

I. După cât știu Elsa fluidul lui Feller alină durerile, le vindecă și alungă slăbirea, vindecă repede și sigur reuma, boala de nervi, junghieri, dureri, influență, răceli, durere de cap, dinți și de șale, cărceții dureri de ochi, m'graenă și alte dureri cari nu sunt amintite aici. Fluidul Elsa al lui Feller are efect neîntrecut la răgușeală, guturai, dureri pe piept și gât, și a organelor respiratorii și a tuturor boalelor contrase din răceală. E veritabil numai dacă fiecare sticlă poartă numele lui FELLER. 12 sticle mici sau 6 duble ori 2 speciale costă franco 5 cor.

II. Mai aducem apoi la cunoștință că mii de oameni folosesc cu rezultat admirabil hăpurile **Elsa-Rebarbara** contra perturbațiilor stomacale, șgârțurilor, lipsei de apetit, arsuri de rinichi, nomat, indispoziție, bizare, lipsă de scaun, dureri de cecum și alte perturbații a organelor de misture. 6 cutii 4 cor. Să ne păzim însă de imitații și să facem comanda act pe adresa

Eugen V. Feller, farmacist în Stubica Centrala 122 (cott. Agram).

Eugen Lieblich

fotograf

Sibiu—Nagyszeben—Hermanstadt
Erzsébet u. No 56 (casa proprie).

== Execută toffelul de icoane artistice. ==
Platinatipie, icoane simple, mici și până la mărime naturală. **Picturi renumite în oleu** în toată mărimea, după orice fotografie mică. **Fotografierea copiilor** executată modern, fotografiere în grup și familie, se știe, că atelierul acesta în privința mărimei este primul. ==
Atelierul în timp de iarnă este încălzit, se poate fotografia chiar și pe timp ploios. ==
Prețuri moderate. **Cu deslușiri servesc.**

Grădini și Parcuri

transformează și planuiește:

Nagy Sándor, Arad,

Illés-uteza No. 68.

Cultivarea proprie a pomilor de lux și a tufelor de ornament.

Toți cei ce se adresează către noi primesc o

carte gratuită

și franco. Jertfa aceasta o aducem numai ca să atragem atenția lumii suferinle asupra efectului curei de electricitate. Mulți bolnavi încă nu știu

că curentul galvanic se poate folosi cu rezultat favorabil contra nervosității generale, a reumatismului, neurasteniei, perturbații de de mistuire, insomnie, dureri de cap, tot felul de apariții de slăbiri și contra multor boli femeiești.
Cartea ce o trimitem în plic **gratuit și franco**, nu e listă de prețuri ci un tratat științific, ușor de înțeles, scris într-o limbă populară, deci accesibil pentru ori-cine.

Institutul de ordin med. Electro-Vitalizer, Budapesta, Semmelweiss-u. 4. félemelet 51. Ordinează: peste săpt. dela 10—1 și dela 3—6 ore Duminica și în zile de sărbători dela 11—1 oră

Cupon pentru o carte gratuită.

Cătră
Electro-Vitalizer Inst. de ord. med.
Budapest, Semmelweiss-u. 4. félemelet 51.
Binevoii, vă rog, a-mi trimite o broșură din lucrarea d-v: „Tratat despre electrograpia modernă”. Gratis și franco.

Numele

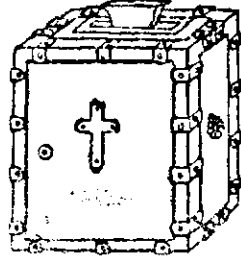
Comuna

Județul comit.

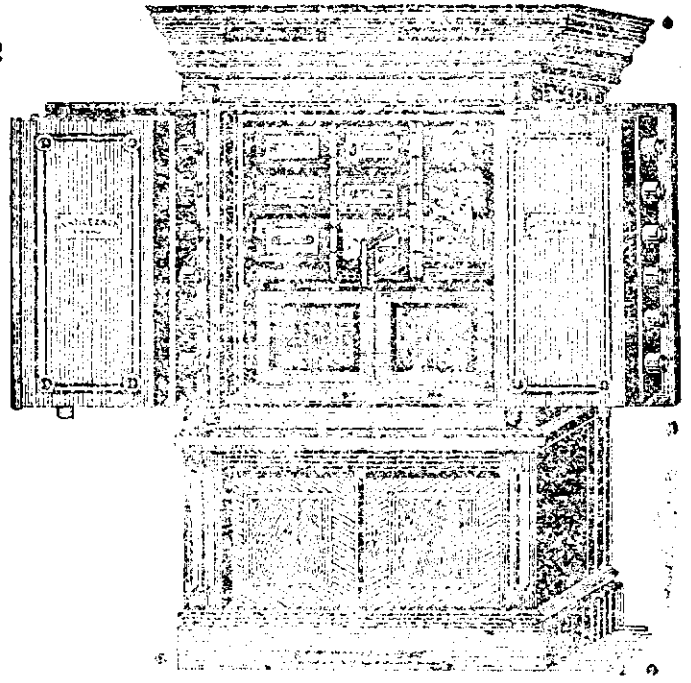
A. SCHLEZACK

fabrică de casse pentru bani și tresoare în Sibiu-Nagyszeben, Ledörer-g. 2.

Fabrică casse cu sertare din scyllolith și asbest incombustibile, recunoscute de cele mai bune. Sertare și casse panțerate sigur din antogen și thermit, camere panțerate, casse pentru acte, casete, prese pentru copiat, lacăte de siguranță, etc.

Referindu-vă la ziarul nostru vi-se trimite prețuri curente gratuit și porto fr. Fabricare din materialul cel mai bun.

SZATMÁRI KŐIPARGYÁR

— HARKANYI EDE —
sculptor și pietrar în
— SZATMÁR-NÉMETHI. —

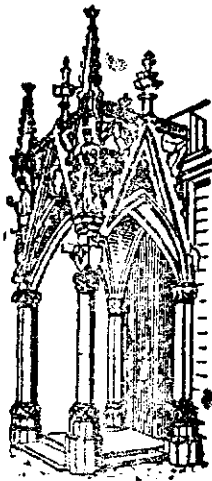
Lucrări: Sculptură și monumente, altare amvoane, grilaje, bazine, statuele, rugi, cruci, pietre pentru mormint, etc. etc.

Clasa arhitectonică: Canouri, mauzolee, poduri, scări balustrade, pavagii ș. a.

Clasa de morărit. Pietre de moară franceze, rișniți pentru sămânță și sare, tocile etc.

Numai lucrări de gust și execuție specială, pe lângă prețurile cele mai convenabile.

Se fac gratuit desenuri, rezervându-se dreptul de proprietate. — Vă rog să fiți atenți la firmă. —

CANARINI!

Cele mai frumoase cântărețe moderne ce cântă ziua și la lumină. Cântăreață tinăra 4, 5 fl. de 1 an 5, 6, 8, 10 fl. Renumitele canarine Seifert și verzi dela 10 fl. în sus.

Ouătoare 1, 2, 3 și 4 fl., după soiul. Catalog de prețuri despre papagal, pasări transmarine mămuțe și câini de soiul se

capătă înainte trimițând 20 fil. Pentru ajungerea comandelor la loc în viață se garantează. — Comandele se pot face la

DIÓSZEGHY és Társa,
Oradea-mare-Nagyvárad.

Cea mai mare prăvălie de animale din Ungaria.

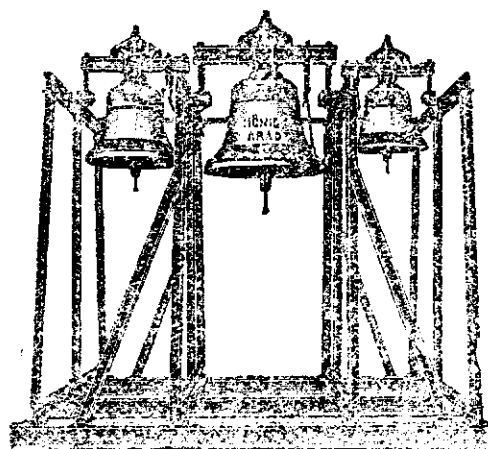
Frideric Hönig

Arad, strada Rakoczi Nr. 11-28.

turnătorie, fabrică de clopote și metal, aranjată pe motor de vapor

Fondat la 1840.

Premiat la 1890 cu cea mai mare medalie de aur.

Cu garanție pe mai mulți ani și pe lângă cele mai favorabile condiții de plătire — recomandă clopotele sale cu patentă ces. și reg. invenție proprie, cari au avantajul că față cu ori-ce alte clopote la turnarea unui și aceluiași tare și cu șunet adânc — se face o economie de 20—30% la greutatea metalului. Recomandă totodată clopote de fer ce se pot învârti și postamente de fer, prin a căror întrebuințare clopotele se pot scuti de orepat chiar și cele mai mari clopote se pot trage fără să se clătine turnul. Recomandă apoi transformarea clopotelor vechi în coroană de fer, ce se poate învârti cum și turnarea din nou a clopotelor vechi, sau schimbarea lor cu clopote nouă pe lângă o suprasolvire neînsemnată.

Liste de prețuri și cu ilustrațiuni — la dorință se trimite gratis.

Magazie de articlii pentru biserici și preoți.

GEORGE JANGOVICI

ARAD,
Forray-utca Nrui 2.

Postavuri de reverenzi, brîuri preoțești, roșii, vânate și :: negre. ::

Aduc la cunoștința onoratului public că au sosit **noutățile de toamnă** în stofe, mătăsuri, delainuri, zetyruri, cretoane, batisturi și multe alte articole cari nu se pot toate înșira.

Cea mai bogată magazie în articlii pentru sfintele biserici : și preoți :

Ciorapi împlețiți în temniță.

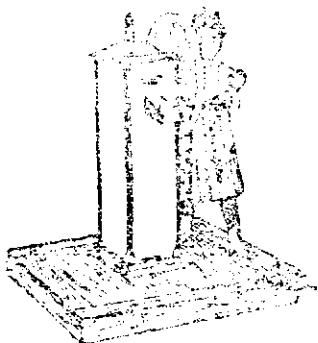
Mautner R.

Mi-au sosit prin o cumpărare favorabilă articlii de ieftinătate senzațională pe cari le vând cu prețuri nemai pomenit de ieftine și anume: barcheturi fine, stofe, voaluri, delinuri, saphire engleze, chifon, pânze, canavaș, măsaie și covoare pe pat. Lînuri engleze pentru cos'ume, stofe engleze bărbătești cu jumătate prețul, covoare și alți articlii în bransa aceasta. Pânze veritabile de Rumburg pe jumătate preț. —

Pavalia este deschisă dimineața dela 7—12, d. a. dela 2—7^{1/2}

Bazarul ieftin alui MAUTNER R. Arad, STRADA HUNYAD 15.

Kuceses Károly atelier de mașini în Makó

Recomandă pompele sale mai noui cu lanț brevetate sântâni executate în atelierul propriu care au preferința, că sunt ieftine, nu îngheață, foarte durabile, ocupă loc puțin, umblă ușor și sunt atât de plăcute, încât sunt o podoabă pentru curte. Catalog de prețuri la dorință — se trimite gratuit : Kuceses Károly, Makó — (Măcău, comitatul Cenedului). —

Abonați și răspândiți TRIBUNA

Expoziția generală din Paris 1900 „Grand Prix“.

PRAY PENTRU VITE de Kwizda

dietetic, mijloc pentru cai, vite cornute și pentru oi.

De peste 50 de ani se folosește în cele mai multe grajduri pentru promovarea apetitului, la mistuirea rea, pentru îmbunătățirea laptelui și pentru înmulțirea laptelui la vaci.

Veritabil numal cu marca de scutire de-acl. Se capătă în farmaci și droguerii

Catalog de prețuri gratis și franco. Depozit princ.:

Franz Joh. Kwizda, farmacist, liferantul curții ces. reg. austro-ung., reg. române și reg. bulgare. Korneuburg bel Wien. —

NAGY JÓZSEF, sculptor.

Fabrică cu instalații electrice pentru orice mobile de marmor, granit, sienit și marmor de labrador. — Brașov—Brassó.

Primește orice lucrări de sculptură, precum și pietre sepulcrale, monumente, mauzolee din orice fel de piatră. Prețuri moderate.

INGRIJIREA FRUMUȘETII.

Regeneratorul pentru păr (Galdys) nu se ține de plicicoasele medicamente anunțate de atâtea ori, cu toate că pe terenul acesta își reclamă primul loc, fiind cel mai bun dintre mijloacele pentru păr. Cu folosirea lui au ajuns la rezultate miraculoase. Femei și artiști din lumea mare prin scrisori de recunoștință dau expresia cea mai măgulitoare preparatului despre mulțămirea lor.

Regulatorul »Gladys« întinereste în scurtă vreme părul încărunțit și îi redă culoarea și strălucirea originală tinereții.

O sticlă 2 cor. 40 fil.

Medicamentul pentru creșterea părului »Gladys« e mijloc sigur contra căderii părului și a boalelor de cap. Promovează în mod miraculos creșterea și întărirea părului iar părul căzut îl înlocuiește bogat. Impedecă fracturarea părului. Cu un cuvânt întărește rădăcina, ca udatul florile. — O sticlă 3 coroane.

Tovarășul acestuia e spirtul pentru cap »Gladys«, care impedecă formarea mătreții și jupoierea pielii. — Prețul 2 coroane.

Le pregătește farmacia la »Impăratul Roman« alui

VIG BÉLA, BUDAPEST II. F6-ulca 54. I

IGNA DEMIAN

coloratură de haine, curățitorie chimică, și mașină cu aburi de spălat rufe albe în UJ-SZENT-ANNA.

Colorez (văpsesc) și curăț chimic: toffelul de vestiminte bărbătești, femelești și copilărești, pardesii și paltoane, în întregime fără nici o desfacere, stofe pentru mobile, perdele, dantele, broderii, mănuși, borangi-curii etc. În rufăria mea, adjustată bogat, se spală curat ca zăpada, fără materii mistuitoare, în deosebi gulere și manșete, cămăși bărbătești, etc., cari prin mașinele mele de călcat ajung la un luciu încât nu se pot deosebi de cele mai noi. — Comandele cu posta se expediază punctual și cu acurateță.

Fillala în Arad, la

Iosif Ștefan, pe piața Tököly.

(în casa bisericii române).

Renumita fabrică de automobile de motoare

THE CAMPBELL

— furnizează cele mai resistant clădite —

motoare și locomobile

de benzină, olei brut, gaz și gaz condensat.

Cea mai sigură mai ieftină și regulată funcționare. — Prețuri

ieftine, condițiile cele mai avantajoase de plată. Garanție deplină

Agentura generală:

Victor Korányi, Budapesta, VI., Str. Franz Liszt No. 9. 64. Telefon 64.

Dózsa János mǎiestru -
cojocar în
Nagyvárad, Zöldfa-passage Nr. 9.

Se recomandă ca mǎiestru perfect în ra prepararea tuturor articlilor aparținătoare acestei branșe precum:

gulere prepara-
tive, gulere boa,
manșoane (muff)
în executare mo-
dernă și după cel
mai elegant gust.
Biane și tocuri
de picloare, etc
Reparaturile se
execută prompt.

KLINGE ANTAL

pictor bisericesc și de icoane sfinte în
Nagyvárad, Szent János-u. 11.

Pregătește gratis tot felul de pla-
nuri pentru iconostase și plafoane
bisericești.

Ține în depozit cruci mari pen-
tru drumuri de țară și duleie.

**Câteva cuvinte asupra
boalelor secrete**

Este trist, — dar în realitate adevărat că în vre-
mea de azi e bătătoare la ochi mulțimea acelor
oameni, a căror sânge și sucuri trupești sunt
strofiate și cari în urma ușurinței din tinerețe și
prin deprinderi rele și-au sdruncinat sistemul ner-
vos și puterea spirituală. E timpul suprem ca
acestei stări îngrozitoare să se pună capăt. Tre-
buie să fie cineva care să dea tinerimei deslușiri
binevoitoare, sincere și amănunțite în tot ce pri-
vește viața sexuală — trebuie să fie cineva căruia
oamenii să-și încredințeze fără teamă, fără sfială
și cu încredere necazurile or secrete. Dar nu e
în deajuns însă a destăinui aceste necazuri ori și
cui, ci trebuie să ne adresăm unul astfel de medic
specialist, conștiințos, care știe să dea asupra
vieții sfaturi bune sexuale și știe a ajuta și mor-
burilor ce deja eventual există, atunci apoi va
încetă existența boalelor secrete.

De o chemare atât de măreață și pentru acest
scop e institutul renumit în toată țara al Dr-ului
PALOCZ, medic de spital, specialist, (Budapesta
IV, Muzeum Körút 13. unde pe lângă discreția cea
mai strictă, primește ori cine (atât bărbații cât și
femeile) deslușiri asupra vieții sexuale, unde
sângele și sucurile trupești ale bolnavului se curăță,
nervii i-se întăresc, tot organismul iuse eliberează
de materiile de boală, chinurile sufletului i-se li-
năstesc.

Fără conturbarea ocupațiilor zilnice dr. PA-
LOCZ vindecă deja de ani de zile repede și ra-
dical cu metoda sa proprie de vindecare, chiar
și cazurile cele mai negleșite, ranele sifilice, boalele
de țevă, bișică, nervi și șira spinării, începăturile
de confuzie a minții, urmările onaniei și ale sifili-
sului, erecțiunile de spaimă, slăbirea puterii băr-
bătești (impotența), vătămurile, boalele de sânge,
de piele și toate boalele organelor sexuale fe-
melești. Pentru femei e sală de așteptare sepa-
rată și esire separată. În ceea ce privește cura,
depărtarea nu este pliedoă, căci dacă cineva, din
orice cauză, n'ar putea veni în persoană, atunci
i-se va da răspuns amănunțit foarte discret prin
scrisoare (în epistolă e de ajuns a se înălțura
numai marca de răspuns). Limba română se vor-
bește perfect. După încheierea curei, epistolele
se ard, ori la dorință se retrimite fie-cărui. Insti-
tutul se îngrijește și de medicamente speciale.
Vizitele se primesc începând dela 10 ore a. m.
și până la 5 ore p. m. (Duminica până la 12 ore
a. m.) Adresa: Dr. PALOCZ, medic de spital, spe-
cialist, Budapesta, dela 1 Nov. IV., Muzeum körút 13.

N. Bălcescu :
Opere complete.
Istoria românilor sub Mihai Viteazul
à 1.50 Cor.
Se poate căpăta la Librăria Tribunei. — (10 fil. porto).

ATENȚIUNE.

Dacă târguiți din
articolele anunțate
în ziarul nostru,
vă rugăm ca la
comandă să amin-
tiți unde a-ți citit
aceste anunțuri. :-

**Motoare șvedeze
pentru olei brut!**
(Brevetul lui Hirsch Frank,
Stockholm)
în poziție orizontală și ver-
ticală.
Mașini motorice ieftine
și sigure, se pot instala
oriunde.
Motoare sistem Diesel.
Motoare cu gaz.

**Motoare
cu benzină,**
în cea mai bună execuție!
Execuție promptă.
Surányi Victor
inginer tehnic diplomat,
fabricant de mașini agricole
Bpest, VI., Teréz-körut 21.
Cereți catalog.

Telefon 184. Premiat de mai multe ori. Telefon 184.
CARL PIFFL Prima fabrică de
obiecte de metal
Timișoara-Elisabetin. — Temesvár-Erzsébetváros. — Hunyadi-u. nr. 14.

Recomandă obiec-
tele sale scarte fru-
moase și solide de
tinichiglerie și
anume: vane de
scăldat, de șezut
și pentru copil, —
scaune pentru scăldat
încălzitoare și vane

de scăldat după cel
mai bun sistem (sistem
propriu). Lăzi pentru
lemn și pentru căr-
buni și alte obiecte de
metal: precum ciu-
bere, ulcioare și cani.
Catalog de prețuri
la dorință gratuit.

Apoi litere de tinichea și de cositor, inscripții de metal, tăbliță cu numărul casei
și cu numele străzii, mărci și firme de ținc. Conduc pentru apă, aranjări pentru
— — baie și closete engleze cu neîntrecutul aparat „Temes“.

Acoperi de case și turnuri, globuri și cruci. — Ucenicii se primesc cu condiții foarte bune.

OH! DOAMNE!
In contra tusei, răgușelei și flegmei
s'a dovedit de cel mai bun mijloc
Pastilele-Egger
cari nu strică apetitul și au un gust excelent.
— Prețul unei cutii 1.20 cor. —
— O cutie de probă 50 fileri.
Depozit principal la:
farmacia „NADOR“ gyogytár
Budapest, VI., Váci-körut 17.

Mă 'nădușe afurisita
de tusă.

SĂ TRĂIASCĂ!
Pastilele lui Egger
m'au vindecat îngrabă!

Se poate căpăta în Arad la farmaciile: Berger Cyula, Földes Kelemen, Hauer Lajos, Hajós Árpád,
Krebsz Géza, Kárpáti János, Ring Lajos, Rozsnyay Mátyás, Vojték Kálmán și la drougeriile: Nestor
Hanzu și Vojték és Weisz. — In Gyorok la farm.: Masznik Dániel. — M.-Pécska: Adler Gy. Lajos.
— O.-Pécska: Ioan Rocsin. — Simánd: Csiky Lukács. — Sikszon: Füredi Ede örök.

Prima atelier central aranjat cu patero electrice pentru scobirea pietrelor și fabrica de pietri monumentale.

HERSTENBREIN TAMÁS és TARSA sculptor și mălăstru pietrar.

Atelierul central și magazini: **Kolozsvár, Dézsma-u. 21.**

Magazin de pietri monumentale, fabricate proprii din: marmură, labrador, granit, sienit etc. Kolozsvár, Ferecz József-út 25.

Biroul Central:

Nagyzeben, Fleischer gasse 17.

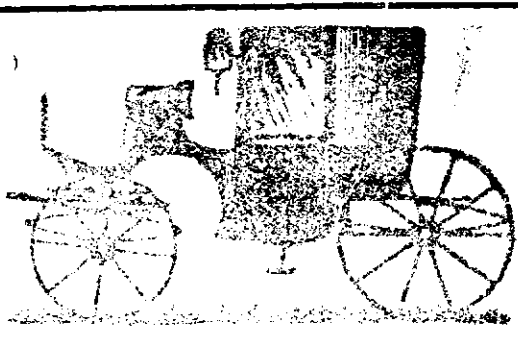
Filiale: Déva, Nagyvárad.

MAJOROS JÓZSEF

fabricant de trăsuri

Lugoș, Str. Andrei Nr. 5.

Magazin permanent de trăsuri noi și — prefăcute. —

Reparaturi și orice lucrări din ramul acesta se efectuează repede și prompt. Lucru bun, serviciu solid și conștiințos

Telefon 670—579.

Telefon 670—579.

Inainte de ce ti-ai fi cumparat

lemnele de ^{trebuință} pentru foc

cereți deslușiri asupra prețului,

căci eu nu numai că

vînd cele mai ieftine

lemne de foc

prima calitate

ci pentru un florin de stîngen le și tai cu fe-restrăul propriu circular.

Așteptând binevoitorul sprijin, sunt

Cu deosebită stimă:

PETRU NOVAC,

negustor de lemne în

Arad, Óvár-tér 10 (lângă pod) și Teleky-u 4.

Lemne de foc mărunțate expedez acasă.

STEFAN SLADECK IUN.

FABRICĂ DE MOBILE

VÎRSET

strada

Kudritzker No. 44-46.

: Cea mai renumită :

mare fabrică

de mobile

din sudul Ungariei (Versecz).

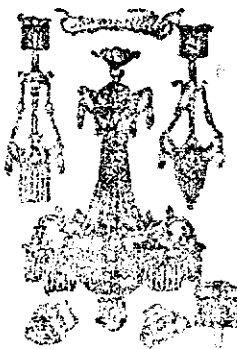
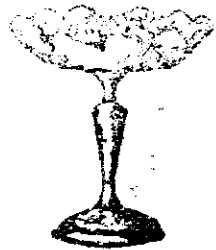
Pregătește mobi-lele cele mai mo-derne și luxoase cu prețuri foarte moderate.

Mare depozit de plane excelente, covoare, perdele, țesături foarte fine și mașini de cusut.

Hunvald Gyula

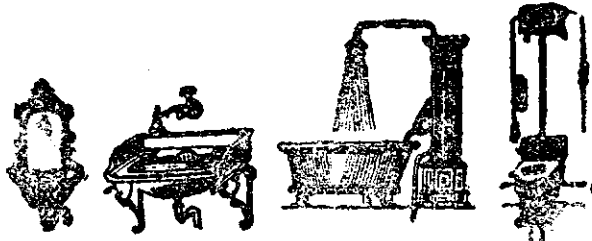
magazin de porțelanărie, articole de ar-gint de china și lampe.

Kolozsvár, Kossuth Lajes-u. Nr. 3 (sua proprie).

Recomandă în atenția on. public din loca-litate și provincie — magazinul său nou oasrtat cu articole de sticlărie, porcelan, argint de china și lampe unde se găesc obiecte de bu-cătărie și sufragerie dela cele mai simple până la cele mai luxoase, din argint de china, apoi lampe de tavan pentru saloane și sufragerii pe lângă prețuri moderate. Lucrări de edificație se efectuează cu acu-rateță. Serviciu culant și foarte punctual.

Apa-ducte.

Cei ce doresc apa ducte ieftine să se adreseze la antepriza lui **Pichler Ignátz, Cluj, Szép-u. I.**

cunoscut atât în Budapesta cum și întreagă țara. Telefon Nr. 779.

— Primește pe lângă garanție orice lucrări din acest ram ca introducerea de apaducte și canalizare trebuincioasă pentru castele, comune, spitale, casărmi și școale. — Specialist în sondaj. — Primește pe lângă condiții avantajoase ținerea în ordine și repararea caselor în cursul unui an. — Prospecte gratuit.

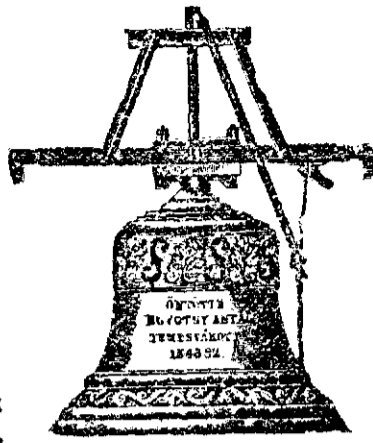
Premiat cu medalia cea mare la exp. milenară din Bpesta în 1896.

Turnătorii de clopote. — Fabrica de scaune de fer pentru clopote, a lui

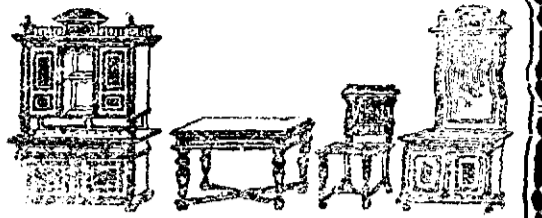
ANTONIU NOVOTNY TIMIȘOARA - FABRIC.

Se recomandă spre pregătirea clopotelor nouă, precum la turnarea de nou a clopotelor stricate, spre facerea de clopote întregi, armonioase pe garanție, de mai mulți ani provăzute cu ajustări de fer bătut, construite spre a le întoarce în ușurință în ori-ce parte, îndată ce clopotele sunt bătute de o lăture fiind astfel scutite de crepare. Sunt recomandate **CLOPOTELE GĂURITE** ventate și premiate în mai multe rânduri, cari sunt provăzute în partea superioară — ea violina — cu găuri ca figura S și au un ton mai intens, mai adânc, mai limpede, mai plăcut și cu vibrație mai voluminoasă decât cele de sistem vechiu, astfel că un clopot patentat de 327 klg. este egal în ton cu un clopot de 461 klg. patentat după sistemul vechiu.

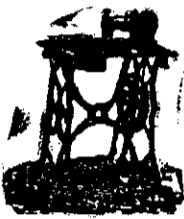
Se mai recomandă spre facerea scaunelor de fer bătut, de sine stătătoare, — spre preadjustarea clopotelor vechi cu ajustare de fer bătut — ca și spre turnarea de toace de metal. Prețuri-aurante ilustrate gratis.

MAGAZIN DE MOBILE**Joan Réthi**

șimplar artistic pentru edificii și mobile, în Sibiu—N.-szeben, Elisabetg. 20.

Primesc ori-ce lucrări pentru aranjamente de școale, biserici, magazine, birouri și locuințe, deasemenea pentru clădiri, lucrări în cel mai modern stil, pe lângă livrare promptă prețuri moderate și din material uscat. Desemne și proiecte fac grabnic și gratuit.

M. Schromm

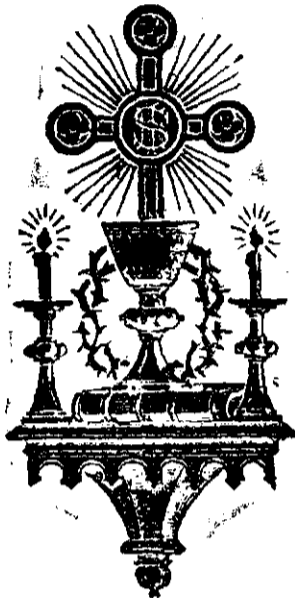
mehanic

Brașov—Brassó
Hosszú-utca No. 27.

Recomandă în atențiunea onor. public din loc și jur

marele său atelier mehanic aranjat în Brașov, Hosszú-utca 27, unde se efectuează tot-felul de lucrări atingătoare în aceasta branșă, precum:

mașini de cusut, biciclete, gramofone și apaducte, pe lângă prețurile cele mai convenabile și execuție solidă și punctuală.

Dipl. de onoare Lovrin 1902.

Medalia de aur Timișoara 1891.

SZUBOTHA SANDOR

pregător de odăjdii și ajutori bisericești.

Intemeiat în 1883

Telefon pentru comit. și oraș 493.

Liferantul excel. Sale episcop Deasewffy din Cenad.

TIMIȘOARA-CETATE

în colțul străzii Lonovica și Jenő főherceg, vis-à-vis de hotelul «Hungaria».

Recomandă magazinul său bogat în atențiunea binevoitoare atât a preoților cât și a acelor, cari voiesc să cumpere pentru biserică capele, sau societăți de înmormântare

odăjdii, steaguri, cruci, statue

- sau altfel de ajusturi bisericești -

tot astfel marele său asortiment pentru materiale — necesare la formarea ajustărilor bisericești. —

Pentru liferările mele îau răspunderea.

— Servesc bucuros cu catalog ilustrat. —

Atelier Häusler, Bistrița—Bestercze.**Atelierul Häusler**

existent de 25 de ani, aranjat de nou, în stilul cel mai modern, se recomandă onoratului public pentru

Lucrări artistice în fotografie de portret.

Inmăriri fotografice până la mărime naturală precum și portretele în ulei.

Pastel acvarelle, cadouri de Crăciun și Anul-nou, executate după orice fotografii.

Prețuri moderate.

Chipuri durabile.

Decorat la mai multe expoziții.

Comenzile pentru Crăciun să se facă inclusive până în 20 Decembrie.

Specialist în fotografierea copiilor.

Grupuri mari în tablouri.

Pianuri sau Harmoniuri

se cumppără mai bine și ieftin în cunoscutul și solidul magazin de pianuri și harmoniuri

V. Heldenberg, Sibiu

Str. Cisnădiei 9. (vis-à-vis de Hotelul Impăratul Roman).
intemeiat la anul 1867 ca I-a prăvălie de pianuri în Transilvania.

Mare depozit de instrumente nouă și întrebuințate: pianuri, pianine, harmoniuri cu prețurile originale de fabrică.

Sortiment bogat de pianuri de închiriat.

Plătire în rate după dorință.

Pianuri vechi să primesc ca schimb.

Prăvălie nouă în Arad.

La 1 Noiembrie am deschis pe Piața Andrassy-tér No 20, lângă Hote'l Central (Központi Szálloda) o

prăvălie de bijuterii și ceasornice.

Magazin bogat în nestemate la bijuterii de aur și argint și la obiecte de argint veritabil de China, astfel, că pot satisface pe deplin și cerințelor celor mai delicate.

În atelierul meu de reparație se execută foarte artistic tot-felul de obiecte în aceasta branșă, ceasornice și se reparaază și transformează bijuterii etc.

Principiul meu ca negător și industriaș e: **Promptitudine, ieftinătate și încredere.**

Sperez că mi se va da ocaziune, ca atât în privința prețurilor cât și a executării de obiecte să conving on. public.

Cu deosebită stimă:

Fellner Samu,
clasornicar și bijutier.

Piața Andrassy 20.

Lângă Hotel Central.

Prăvălie Nouă!**MARE MAGAZIN DE: ICOANE ȘI CADRE PENTRU ICOANE.**

Unicul specialist în cadrare de icoane.

Arad, Strada Salacz Gyula No. 3.

În atelierul propriu efectuează cu punctualitate încadrarea icoanelor. Primesc pe lângă prețurile cele mai moderate tot-felul de lucrări în branșa aceasta.

Lucrările de sticlărie le execută prompt.

Rugând binevoitorul sprijin sunt

Cu stimă:

Freimann József.

Prăvălie Nouă!

Prăvălie Nouă!

Prăvălie Nouă!